

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔
ของนักศึกษาครู ป.กศ. ที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม
โดยวิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนตามปกติ

ปริญาพนธ์

ของ

สันต์ เนียมประภัสร์

พลสมเด็จกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๑๑ มีนาคม ๒๕๑๔

5 ก.ค. 19

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะ ได้พิจารณาปฏิญานีพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้.

สมิทดา พรหมวงษ์	ประธาน
อ.รี สิทินาค	กรรมการ
ป.จ. มีระ	กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทนา พรหมเศรณี ศาสตราจารย์ ดร.อารี สัตถะวิ และ อาจารย์ ปฐม นิคมานนท์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ในหมวดสังคมศึกษา และหมวดอื่น ๆ ตลอดจน อาจารย์นิเทศก์ทุกคน ของวิทยาลัยครูนครปฐม ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือตลอดเวลา ที่ทำการศึกษานี้

ขอขอบคุณคณะครูของโรงเรียนวัดท่าคาหนัก โรงเรียนวัดลาดปลาเค้า โรงเรียนวัดพะเนียงแตก โรงเรียนบ้านลำพญา และโรงเรียนบ้านหนองหิน ตลอดจนนักศึกษาฝึกสอน ในกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่ให้วางร่วมมือและมีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

สันต์ เนิยมประคิษฐ์

ขอขอบคุณ

องค์การยูนิเซฟที่ได้ให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายบางส่วน
ในการทำวิจัยครั้งนี้

สารบัญ

บทที่		หน้า
๑	บทนำ	๑
	คาน้ำ	๑
	ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	๔
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๔
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๔
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	๖
	กาจำกัดความศัพท์เฉพาะ	๗
๒	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	๑๐
	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอน	
	โดยวิธีสถานการณ์จำลอง	๑๐
	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือ	
	ในการศึกษาค้นคว้า	๑๖
๓	วิธีดำเนินการ	๒๑
	กลุ่มตัวอย่าง	๒๑
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๒๒
	การดำเนินการวิจัย	๒๖
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๘
๔	ผลการค้นคว้า	๓๑
	ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	๓๑
	ผลการค้นคว้า	๓๑
	ตอนที่ ๑ แสดงสถิติพื้นฐาน	๓๓
	ตอนที่ ๒ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างในความถี่	
	ของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ระหว่าง ๒ กลุ่ม	๓๖

	ตอนที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนปริมาณความถี่ ของพฤติกรรมประเภทต่างๆในแต่ละกลุ่ม	๔๑
๕	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๔๔
	ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	๔๔
	กลุ่มตัวอย่าง	๔๔
	วิธีดำเนินการวิจัย	๔๔
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๕
	วิธีรวบรวมข้อมูล	๔๕
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๖
	สรุปผลการค้นคว้า	๔๖
	อภิปรายผล	๔๗
	ข้อเสนอแนะ	๕๑
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	๕๒
	บรรณานุกรม	๕๓
	ภาคผนวก	๖๑
	บทคัดย่อ	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑	แสดงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนในเครื่องมือสังเกตพฤติกรรม ของแฟลนเคอร์ส ๑๘
๒	แสดงจำนวนและรายละเอียดข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ๒๐
๓	แสดงเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน ๒๒
๔	แสดงตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมประเภทต่างๆ ลงในตารางบันทึกพฤติกรรม ๒๘
๕	แสดงผลรวมความถี่ของพฤติกรรมทั้ง ๒ กลุ่ม ภายหลังจากการสังเกต การสอนของนักศึกษาแต่ละคนครบ ๓ ครั้งแล้ว ๓๒
๖	แสดงค่าสถิติพื้นฐาน ๓๓
๗	แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการใช้พฤติกรรมแต่ละประเภท ระหว่าง ๒ กลุ่ม ๓๗
๘	แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอน ทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง ของกลุ่ม ตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ๔๒
๙	แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม . . . ๔๓

บัญชีภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
๑	แสดงประเภทของพฤติกรรมกรรมกร เวียนการสอนที่จะศึกษาในครั้งนี้ ๕
๒	แสดงค่าเฉลี่ยของผลรวมจำนวนความถี่ของพฤติกรรมแต่ละประเภท ในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ๓๕
๓	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมย่อยแต่ละประเภท ระหว่างกลุ่มสถานการณั้จำลอง กับกลุ่มปกติ ๓๘
๔	แสดงการเปรียบเทียบปริมาณของพฤติกรรมรวม ๖ ประเภท ระหว่างกลุ่มสถานการณั้จำลอง กับกลุ่มปกติ ๔๐

คำนำ

การจัดการฝึกหัดครูเป็นหน้าที่ของรัฐบาลโดยเฉพาะ รัฐบาลได้มอบหมายให้สถาบันผลิตครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตครูระดับปริญญา และระดับประกาศนียบัตรต่างๆ และภายหลังที่ตระหนักถึงความสำคัญของครู ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้กำหนดให้รัฐสนับสนุนการฝึกหัดครูเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ ทั้งเหมาะสมกับความต้องการของประเทศ (นางฉวีวรรณ สุขาวงศ์, ๒๕๑๓ : ๑๕) นอกจากนี้ในรายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนำเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติรับหลักการนั้น ก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของบทบาทและฐานะของครูว่า ในการปฏิรูปการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิรูปบทบาทและฐานะของครู ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการกำกับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนานาคนให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของสังคมใหม่ การปฏิรูปการศึกษาจะไม่สำเร็จ ถ้าไม่ปฏิรูปครู (สิปปนนท์ เกตุทัต, ๒๕๑๔ : ๑๓๗)

สำหรับการผลิตครูหรือฝึกอบรมครูให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับหลักการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเน้นการศึกษาภาคปฏิบัติ ความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในสังคม และช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองนั้น สถาบันฝึกหัดครูควรเป็นผู้มีบทบาทในการทำงานเกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านี้ได้ดีที่สุด เพราะสถาบันฝึกหัดครูมีหน้าที่เตรียมนักศึกษาครูให้ออกไปเป็นครูที่มีความสามารถในการสอนอยู่แล้ว มีการจัดให้ออกฝึกสอน เพื่อให้ นักศึกษาครูมีประสบการณ์ความสามารถและทักษะในการสอน และก่อนที่จะส่งนักศึกษา ออกไปฝึกสอนตามโรงเรียนต่างๆนั้น สถาบันฝึกหัดครูได้เตรียมตัวนักศึกษาครู โดยการให้เรียนวิชาสามัญเพื่อให้มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในวิชาที่จะสอน ให้เรียนวิชาจิตวิทยาซึ่งจะทำให้สามารถเลือกวิธีการแนะแนวการเรียนได้ถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้การเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้เรียนวิชาวิธีสอนเพื่อให้รู้จักเทคนิคและกิจกรรมการสอนต่างๆ รวมทั้งการใช้อุปกรณ์การสอน ซึ่งจะทำให้สามารถจัดสภาพการเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้มีหลายประการ จากรายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๑๗ : ๘๕) ได้กล่าวถึงสภาพการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาว่า ครูส่วนใหญ่สอนเด็กทั้งชั้นเหมือนกันและพร้อมกัน โดยไม่คอยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอนของครูใช้การบรรยายหรืออธิบายให้ฟัง โดยครูและนักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการจกคัดลอกท่องจำเนื้อหา ไม่ได้ฝึกฝนความคิดและการค้นคว้าหาเหตุผลข้อเท็จจริง อีกทั้งไม่ได้มีการฝึกหัดให้นำความรู้ที่ได้เรียนมา ไปใช้ในการปฏิบัติจริงๆ ในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการจำหรือเข้าใจในเนื้อหาข้อเท็จจริงต่างๆ เท่านั้น แต่การเรียนรู้ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษานั้น ได้เน้นไว้หลายด้าน เช่น ความมุ่งหมายในการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถม (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๑๘ : ๑๒ - ๑๓) ได้เน้นให้เป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย ให้มีนิสัยในทางริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับการทำงานทั่วไป รู้และสามารถใช้หลักการที่ถูกต้องในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นต้น ซึ่งถ้าครูจะใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรงเพียงด้านเดียว โดยการบรรยาย การแนะแนวทาง การวิจารณ์หรือคัดค้านด้วยอำนาจของครูแล้ว นักเรียนจะไม่เกิดการเรียนรู้ในด้านต่างๆตามความมุ่งหมายของหลักสูตรได้ เว้นแต่ครูจะรู้จักปรับปรุงวิธีการสอนของตนเสียใหม่ และใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมให้มากขึ้น คือ มีการเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียน โดยการชมเชย การยอมรับความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้เรียน ตลอดจนการซักถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดตอบสนองและพูดแสดงความคิดเห็นต่างๆ ทำให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์กว้างขึ้น คือ ได้พบ ได้เห็น ได้ฟัง ได้พูดจาซักถาม ได้ลองหัดคิด และได้ทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเองอย่างเหมาะสมถูกต้องมากขึ้น จากการศึกษาของมอนทรอส์ (Montross, 1954 : 73-97) ที่ทำการศึกษาดังเกิดและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของกลุ่มครูในโรงเรียนแห่งหนึ่งพบว่า พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมของครู ซึ่งแสดงออกถึงความอบอุ่นเป็นกันเองกับนักเรียน จะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านต่างๆ จะบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายได้นั้นย่อมมีส่วนสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูกว

ส่วนปัญหาที่เกี่ยวกับการสอนวิชาวิธีสอนในสถาบันฝึกหัดครูนั้น ฟิงโจ สินชวานนท์ (๒๕๑๗ : ๑๕) ได้เสนอแนะว่าสถาบันฝึกหัดครูควรจัดสอนวิชาวิธีสอน ในลักษณะที่นักศึกษาครูจะนำไปใช้ในการปฏิบัติการสอนจริงๆได้ และเกรย์ (Gray, 1971 : 76) ได้แสดงความ

คิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการฝึกหัดครูในประเทศไทยว่า แม้นักศึกษาคูจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีสอนต่างๆ มาก แต่ก็ยังไม่สามารถจะทำการสอนได้ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะผู้สอนมักให้ผู้เรียนท่องจำเนื้อหาวิชาในตำราและคำบรรยายมากเกินไป อีกทั้งวิชาวิธีสอนในสถาบันฝึกหัดครูนั้นก็ยังมีลักษณะกว้างและคลุมเครือยากแก่การนำไปปฏิบัติ นอกจากนั้นนิรมล โกรธฤทัย (๒๕๑๓ : ๘๘) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูใหญ่ ในโรงเรียนประถมศึกษาของภาคการศึกษา ๗ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงการสอนวิชาวิธีสอนในสถาบันฝึกหัดครู เพื่อให้ศึกษาคูสามารถนำความรู้ทางทฤษฎี ไปใช้ปฏิบัติในการสอนจริงๆ ได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอธิบดีกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าววิทยุและโทรทัศน์ว่า ตั้งแต่อดีตเป็นต้นมา ครูผู้สอนตามโรงเรียนต่างๆ มักจะมุ่งสอนแต่วิชาการและยึดหนังสือตำราเรียนมากเกินไป จนผู้เรียนไม่สามารถจะรับความรู้ได้หมด สมควรที่จะเปลี่ยนวิธีการสอนของครูเสียใหม่ให้มาเน้นในแง่ปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีระเบียบวินัย มีน้ำใจ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีวิชาอาชีพติดตัว (โสภณ จันทรมัย, ๒๕๑๔ : ๘)

ปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ ดังกล่าวนี้ ย่อมเป็นอุทาหรณ์แสดงให้เห็นความจำเป็นในการปรับปรุงวิชาวิธีสอนในสถาบันฝึกหัดครู เพื่อจะได้ผลิตครูที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำทฤษฎีทางการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติการสอนจริงๆ ได้ ผู้วิจัยได้ตระหนักในความสำคัญข้อนี้ และเห็นว่าแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพวิชาวิธีสอน โดยการสอนด้วยวิธีสถานการณ์จำลอง และการใช้เทคนิควิธีสอนแบบจุลภาค เป็นวิธีสอนที่น่าจะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการสอนของครูได้ เพราะวิธีสอนดังกล่าวนี้ เน้นในค่านิยมปฏิบัติการฝึกทักษะการสอน การเสริมกำลังใจ การรู้ผลการสอนของตน และเป็นการสอนที่เหมือนหรือคล้ายกับการสอนจริง ซึ่งสามารถจะถ่วงโยงการเรียนรู้จากการฝึกไปสู่สภาพการสอนจริงได้ แต่การสอนแบบจุลภาคใช้ผู้เรียนเป็นนักเรียนจริงๆ จำนวน ๕ - ๖ คน เพื่อให้ศึกษาคูได้ฝึกทดลองสอนเฉพาะทักษะต่างๆ ในระยะเวลาสั้นๆ และมีการบันทึกภาพและเสียงด้วยเทปโทรทัศน์ (Video-tape) ซึ่งมีราคาแพงและมีปัญหาบางประการไม่สะดวกเหมือนการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ที่ใช้เพื่อนนักศึกษาด้วยกันเองแทนนักเรียน มีการฝึกทักษะการสอนต่างๆ เช่น เกี่ยวกับการสอนแบบจุลภาค และนักศึกษาสามารถจะทราบผลการฝึก เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จากการวิจารณ์ซึ่งกันและกันได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นว่า ควรจะได้ศึกษาค้นคว้า เรื่องนี้โดยทดลองสอนนักศึกษาคูด้วยวิธีสถานการณ์จำลองดังกล่าวนี้

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

๑. เพื่อทดลองใช้การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ในวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษา แก่นักศึกษาคณะครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)

๒. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔ ของนักศึกษาคณะ ป.กศ. ที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนตามปกติมาแล้ว ว่ามีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างไร

๓. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ในขณะที่มีการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา กับนักศึกษาคณะ ป.กศ. กังกล่าว

๔. เพื่อศึกษาวิธีการสร้างและใช้แบบฝึกหัดและอุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

๑. ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ในสถาบันฝึกหัดครู ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. เป็นการเสนอแนะแนวทางแก่นักศึกษาฝึกสอนและครูประจำการ ในการสร้างแบบฝึกหัดและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในชั้นประถมศึกษา ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

๓. ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการนิเทศการสอน ให้แก่ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ของสถาบันฝึกหัดครู

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักศึกษาคณะครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ของวิทยาลัยครูนครปฐม ที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนตามปกติ ในภาคเรียนที่ ๑ และออกฝึกสอนในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๔

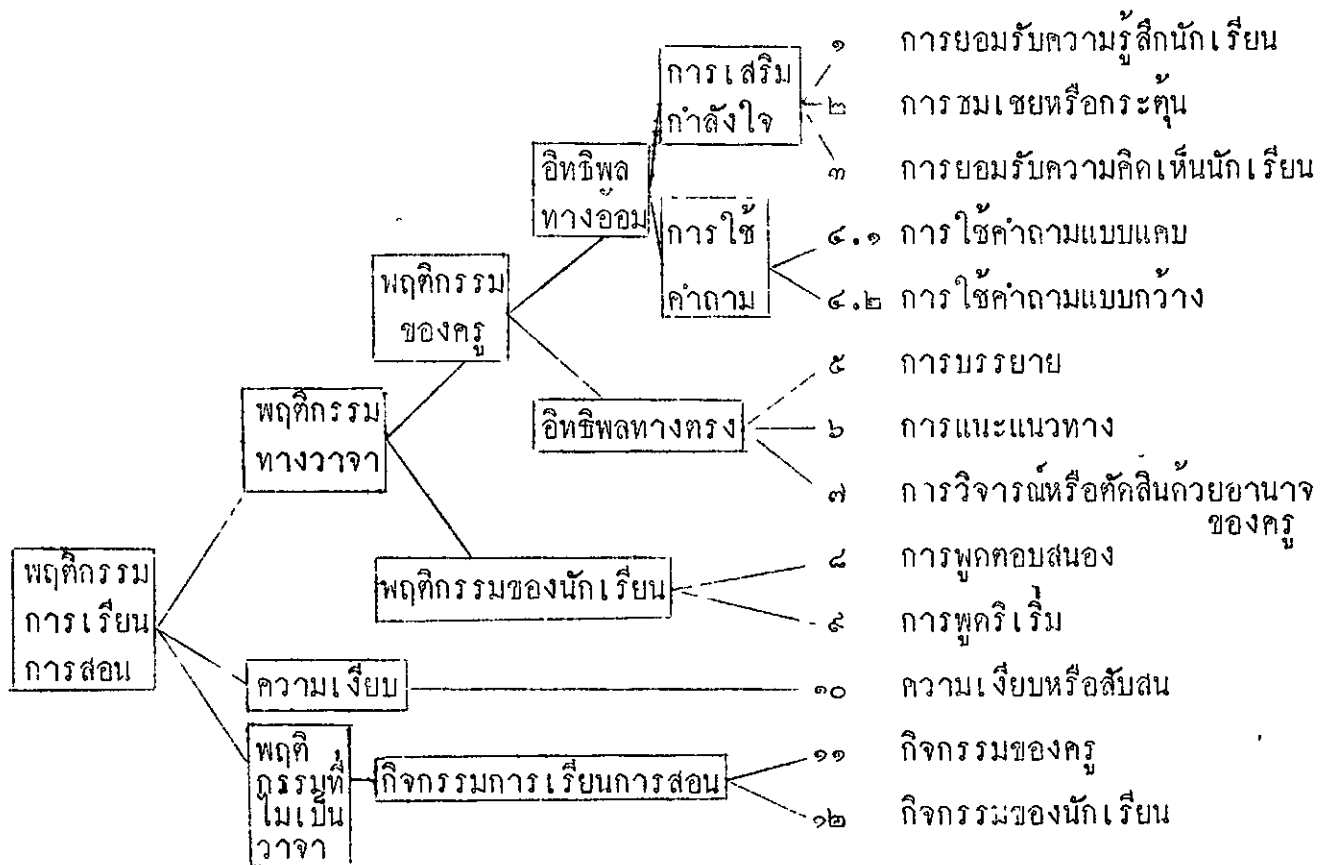
๒. การสังเกตการณ์การสอน สังเกตเฉพาะการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔ ของนักศึกษาคณะ ป.กศ. ฝั่งเกล้า โดยสังเกตการสอนของนักศึกษาแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน คนละ ๓ ครั้ง รวม ๒๐ คน ๖๐ ครั้ง

๓. ตัวแปรที่จะศึกษา

ก. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน ๒ วิธี ในวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษา คือ วิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนตามปกติ

ข. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนการสอนประเภทต่างๆ ทั้งของครูและของนักเรียน ดังแสดงในภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ แสดงประเภทของพฤติกรรมการเรียนการสอน ที่จะศึกษาในครั้งนี

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

๑. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง จะมีพฤติกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้ มากกว่านักศึกษาฝึกสอนที่เรียนโดยวิธีสอนตามปกติ คือ

- (๑) การยอมรับความรู้สึคนักเรียน
- (๒) การชมเชยหรือกระตุ้น
- (๓) การยอมรับความคิดเห็นนักเรียน
- (๔) การเสริมกำลังใจ
- (๕) การใช้คำถามแบบแคบ
- (๖) การใช้คำถามแบบกว้าง
- (๗) อิทธิพลการสอนทางอ้อม
- (๘) การพูดตอบสนองของนักเรียน
- (๙) การพูดริเริ่มของนักเรียน
- (๑๐) พฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน
- (๑๑) กิจกรรมของครู
- (๑๒) กิจกรรมของนักเรียน
- (๑๓) กิจกรรมการเรียนการสอน

๒. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกติ จะมีพฤติกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้ มากกว่านักศึกษาฝึกสอนที่เรียนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง คือ

- (๑) การบรรยาย
- (๒) การแนะแนวทาง
- (๓) การวิจารณ์หรือคัดค้านด้วยอำนาจของครู
- (๔) อิทธิพลการสอนทางตรง
- (๕) พฤติกรรมทางวาจาของครู
- (๖) ความเจ็บปวดหรือสับสน

๓. การเปรียบเทียบอัตราส่วนปริมาณความถี่ระหว่างพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง ภายในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม จะมีความแตกต่างกัน ดังนี้

(๑) นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง จะใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม มากกว่าพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง

(๒) นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกติ จะใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม น้อยกว่าพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง

๔. การเปรียบเทียบอัตราส่วนปริมาณความถี่ ระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน ภายในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม จะมีผลปรากฏ ดังนี้

(๑) นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง จะมีพฤติกรรมทางวาจาของครู มากกว่าพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน

(๒) นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกติ จะมีพฤติกรรมทางวาจาของครู มากกว่าพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

๑. การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง (Simulation Technique) หมายถึงการฝึกทดลองสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ที่มีสภาพคล้ายกับการสอนจริง ซึ่งเชื่อว่าสามารถจะถ่ายโยงการเรียนรู้จากการฝึกไปสู่สภาพการสอนจริงได้ โดยใช้เพื่อนนักศึกษาค้นคว้ากันเองแทนนักเรียน มีการฝึกทักษะการสอนในด้านต่างๆ เช่น ทักษะการเสริมกำลังใจผู้เรียน และทักษะการใช้คำถาม เป็นต้น นอกจากนี้ นักศึกษาสามารถจะทราบผลการฝึกของตน จากการวิจารณ์แก้ไขซึ่งกันและกัน เพื่อจะปรับปรุงแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก่อนที่จะไปสอนนักเรียนในชั้นประถมศึกษาจริงๆ

๒. วิธีสอนตามปกติ (Conventional Technique) หมายถึงวิธีสอนทั่วไปที่ใช้สอนกันอย่างกว้างขวางในสถาบันฝึกหัดครู หรือในสถาบันการศึกษาอื่นๆ นั่นคือ การสอนที่เน้นในเนื้อหาวิชาการ หรือภาคทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ ตามปกติการสอนใช้การบรรยายหรืออธิบายให้ฟัง เป็นการสาธิตประกอบการสอนหรือฝึกทักษะการสอนบ้างตามสมควร

๓. พฤติกรรมการเรียนรู้การสอน หมายถึงพฤติกรรมหรือการกระทำทั้งหมดของครูและนักเรียน ที่ดำเนินในห้องเรียนในขณะที่มีการสอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔ โดยนักศึกษาดูฝึกสอน พฤติกรรมเหล่านี้มีทั้งพฤติกรรมทางวาจาและไม่ใช้วาจา ตลอดทั้งความเงี้ยวหรือสับสน สำหรับพฤติกรรมทางวาจาของครูแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ อิทธิพลการสอนทางอ้อมและอิทธิพลการสอนทางตรง ส่วนพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน ได้แก่การพูดทบทวนและทูลครีเริ่ม ในค่านพฤติกรรมที่ไม่เป็นวาจานั้น ได้แก่กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมของครูและนักเรียน และการศึกษาค้นคว้านี้จะศึกษาเฉพาะพฤติกรรมการเรียนการสอนประเภทที่แสดงออกมา ซึ่งสามารถสังเกตหรือบันทึกได้ชัดเจน โดยจะเน้นหนักไปในค่านปริมาณหรือความถี่ของพฤติกรรมที่แสดงออก เพราะสามารถจับบันทึกด้วยวิธีปรนัย และนำมาเปรียบเทียบกันให้เห็นเด่นชัดได้ ส่วนค่านคุณภาพของพฤติกรรมนั้น เป็นแต่เพียงนำมาเป็นส่วนประกอบ เพื่อทำให้ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์ขึ้น

๔. อิทธิพลการสอนทางอ้อม หมายถึงพฤติกรรมที่ครูผู้สอนเป็นผู้ตอบสนองการแสดงออกของนักเรียน โดยการเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียน และใช้คำถามของครูเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมพูดทบทวน และแสดงความคิดริเริ่มโดยอิสระ

๕. อิทธิพลการสอนทางตรง หมายถึงพฤติกรรมที่ครูผู้สอนเป็นผู้แสดงฝ่ายเดียวในการสอน โดยการบรรยาย อธิบาย ออกคำสั่ง แนะนำแนวทาง และใช้การวิจารณ์หรือตัดสินด้วยอำนาจของครู นับเป็นพฤติกรรมที่ครูผู้สอนแสดงออก เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยไม่มีข้อโต้แย้ง

๖. การเสริมกำลังใจ หมายถึงการที่ครูให้กำลังใจนักเรียน โดยการยอมรับความรู้สึกนักเรียน การชมเชยหรือกระตุ้น และการยอมรับความคิดเห็นนักเรียน พฤติกรรมดังกล่าวนี้ อาจจะแสดงออกได้ทั้งทางวาจาและกระทำ เช่น การพยักหน้ารับ การเขียนคำตอบของนักเรียนบนกระดาน เพื่อแสดงถึงการยอมรับความคิดเห็นนักเรียน ตลอดจนการพูดชมเชย การยิ้มแย้มแจ่มใส และอารมณ์ร่าเริงของครูเมื่อนักเรียนได้แสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมาอย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศในการเรียนการสอนมีชีวิตชีวาขึ้น

๗. การใช้คำถามของครู หมายถึงคำถามที่ครูผู้สอนใช้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน หรือกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน คำถามที่ครูใช้มีทั้งคำถามแบบแคบที่ต้องการให้นักเรียนตอบสนอง หรือตอบตามข้อเท็จจริง และคำถามแบบกว้างที่ต้องการให้ผู้เรียนตอบโดยใช้เหตุผล หรือความคิดเห็นอย่างอิสระ เป็นการช่วยหรือกระตุ้นให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตอบได้หลายทาง เพื่อให้แสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง

๘. พฤติกรรมทางวาจาของครู หมายถึงพฤติกรรมที่ครูพูดหรือแสดงออกมาทางวาจา โดยการใช้อิทธิพลการสอนทั้งทางอ้อมและทางตรง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ พฤติกรรมทางวาจาของครูเป็นพฤติกรรมที่สำคัญและใช้มากกว่าพฤติกรรมประเภทอื่นๆทั้งหมดในชั้นเรียน นั่นก็คือ ในการเรียนการสอนครั้งหนึ่งๆครูจะใช้เวลาในการพูดมากที่สุด

๙. พฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน หมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียนพูดหรือแสดงออกมาทางวาจา ด้วยการตอบคำถามทั้งแบบแคบและแบบกว้างของครู ซึ่งอาจจะ เป็นพฤติกรรมการพูดตอบสนองของนักเรียน เพื่อแสดงข้อเท็จจริงในขอบเขตที่ครูผู้สอนกำหนดให้ หรือเป็นพฤติกรรมการพูดริเริ่มของนักเรียน ที่แสดงเหตุผลหรือความคิดเห็นของตนเองอย่างเสรีกว้างขวาง และเมื่อมีความคิดเห็นขัดแย้งกับครูผู้สอน ก็สามารถจะออกความเห็นโต้แย้งซักถามปัญหาข้อสงสัยจากครูผู้สอนได้เสมอ

๑๐. กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึงพฤติกรรมที่ไม่ใช่พฤติกรรมทางวาจาทั้งของครูและนักเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วยกิจกรรมของครูและนักเรียน กิจกรรมของครู หมายถึงกิจกรรมต่างๆที่ครูใช้ประกอบการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น เช่น การใช้อุปกรณ์การสอนของครู การสาธิต ทดลอง หรือการปฏิบัติจริง และการเตรียมแบบฝึกหัดให้นักเรียนฝึกทำ เป็นต้น ส่วนกิจกรรมของนักเรียน หมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียนได้ร่วมกระทำกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับการเรียนของตน ตามที่ครูผู้สอนมอบหมายให้ทำเพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลสัมฤทธิ์ความมุ่งหมาย กิจกรรมการเรียนของนักเรียนเหล่านี้ ได้แก่ การทำแบบฝึกหัด การสังเกต การสาธิต ทดลอง การบันทึกผล การรายงานผลหรือสรุปผล เป็นต้น

๑๑. ความเงิบหรือสับสน หมายถึงพฤติกรรมที่ไม่มีความหมายหรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถจะจัดเข้าประเภทใดๆได้ ทั้งพฤติกรรมประเภทวาจาและไม่ใช้วาจา เช่น การที่ครูและนักเรียนหยุดการเรียนการสอนไปชั่วครู่หนึ่ง หรืออาจเกิดความวุ่นวายสับสนในขณะนั้น เป็นต้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะแยกกล่าวเป็น ๒ ประเด็น คือ เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งได้แก่การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งของครูและนักเรียน ว่ามีพฤติกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างไร

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง

สก็ลท์ซ์ (Schultz, 1972 : 4) ได้กล่าวถึงการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองว่าเป็นการสอนแบบปฏิบัติการที่ใช้แบบจำลองหรือกระบวนการต่างๆเหมือนระบบของจริง ซึ่งหมายความว่า การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง เป็นการสอนที่สมมุติสถานการณ์ต่างๆให้คล้ายกับสภาพที่เป็นจริง โดยฝึกให้ผู้เรียนหรือผู้ที่อยู่ในสถานการณ์นั้นๆ ได้ฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเอง โดยวิธีนี้ ทำให้ผู้เรียนสามารถจะถ่ายโยงการเรียนรู้จากการฝึก ไปสู่สภาพการเรียนการสอนจริงๆได้ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ได้ดีกว่าการให้ผู้เรียนฟังแต่คำบรรยายในด้านทฤษฎีเพียงอย่างเดียว (Passive Learner) ซึ่งไม่สามารถจะทำให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติจริงๆได้ เหมือนกับการให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำเอง (Active Learner) ดังที่จอห์น ดีวีย์ (John Dewey) นักการศึกษาแบบพัฒนาการ (Progressive Education) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการให้การศึกษาที่ถูกต้องว่า ควรใช้วิธีจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือกระทำด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ ไม่ควรใช้วิธีบอกหรือสั่งให้ผู้เรียนทำ (ละออง การวิจัย และคนอื่นๆ, ๒๕๑๗ : ๓๒)

การสอนแบบสถานการณ์จำลองนี้ เริ่มนำมาใช้ในทางการศึกษาเป็นครั้งแรก ในเขตการศึกษาเมืองเจฟเฟอสัน (Jefferson Township School District) โดยใช้กับครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้ารับการอบรมจำนวน ๒๓๒ คน มีการฝึกอบรมจัดสถานการณ์ต่างๆ จากเหตุการณ์ประจำวันที่ครูใหญ่จะต้องได้พบ โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆเหล่านั้น ผลปรากฏว่าครูใหญ่ที่เข้ารับการอบรมครั้งนั้น มีความสนใจและพอใจในการตัดสินใจได้อย่างเป็นอิสระ ร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆอย่างได้ผลดี เกิดความรู้สึกที่เป็นจริงเป็นจังและเกิดสัมพันธ์ภาพระหว่างกันขึ้นในห้องเรียน (Tansey and Unwin, 1969 : 9)

ส่วนผู้ที่นำการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองมาใช้ในการฝึกหัดครูเป็นครั้งแรกนั้น คือ เคิร์ช (Kersh, 1962 : 110) ซึ่งทำงานอยู่ที่ศูนย์วิจัยการสอนในรัฐโอเรกอน ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยจำลองสถานการณ์จากสภาพในห้องเรียน (Simulated Classroom) พร้อมทั้งมีการฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนและการฝึกนักศึกษาครู ก่อนที่จะออกทำการฝึกสอนนักเรียนจริงๆ ผลปรากฏว่าการฝึกนักศึกษาครูโดยวิธีสถานการณ์จำลองนั้น ช่วยในการฝึกฝนเทคนิคการสอนต่างๆ ของนักศึกษาฝึกสอน ก่อนออกทำการสอนจริงอย่างได้ผลเป็นที่น่าพอใจมาก

การ์เวย์ (Garvey, 1966 : 14) ได้รายงานประโยชน์ที่ได้รับจากการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทดลองสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง จำนวนร้อยละ ๘๓ เห็นว่าวิธีสอนแบบนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนาน และไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งก็สอดคล้องกับการค้นคว้าของแอททิง (Attig, 1967 : 25 - 29) ที่รายงานผลในทำนองเดียวกันนี้ และยังชี้ให้เห็นว่าการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองนี้ ช่วยกระตุ้นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาได้มากกว่าวิธีสอนตามปกติ

สวีนี (Sweeney, 1968 : 1155 A) แห่งมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนียตะวันตก ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองขนาดเล็กย่อ (Microsimulated Teaching) กับวิธีสอนตามปกติ โดยการวิเคราะห์ระบบปฏิสัมพันธ์ (Interaction Analysis) ในพฤติกรรมทางวาจาของนักศึกษาครูจากมหาวิทยาลัยคังถ่าว จำนวน ๔๐ คน ใช้เวลาทดลอง ๘ สัปดาห์ และผลของการศึกษาสรุปได้ว่า นักศึกษาครูกลุ่มที่ได้รับการฝึกโดยวิธีสถานการณ์จำลองขนาดเล็กย่อ นั้น สามารถจะขยายและควบคุมพฤติกรรมการสอนโดยใช้พฤติกรรมทางวาจา ได้ดีกว่า นักศึกษาครูกลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนตามปกติ

คอร์ทซ์ (Coratz, 1969 : ๖854 A) ซึ่งเป็นอาจารย์สอนอยู่ในมหาวิทยาลัยนานาชาติ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทำการวิจัยเพื่อหาแนวทางและทดสอบวิธีสอนต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยใช้นักศึกษาที่ตนสอนอยู่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ ใช้การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองเป็นเค้าโครงหลักในการเปรียบเทียบ โดยทำการศึกษาตลอด ๓ ภาคเรียน (Quarters) คือ ภาคเรียนแรกศึกษาวิธีการทางสถิติ ส่วนภาคเรียนที่ ๒ และที่ ๓ นั้น ได้ทำการทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบต่างๆ มีการทดสอบวัดผล ๔ ครั้ง ผลปรากฏว่า ประสิทธิภาพต่างๆ ที่เกิดจากการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง มีความสมบูรณ์มากกว่าการสอนวิธีอื่นๆ ซึ่งใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบในครั้งนั้น

เอมเมอร์ (Emmer, 1971 : 78-82) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายโยงพฤติกรรมในการสอนและการนำไปปฏิบัติ เพื่อเปรียบเทียบผลการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองที่ใช้เพื่อนร่วมชั้นเป็นนักเรียน กับการสอนในสถานการณ์จริง ที่ใช้ผู้เรียนเป็นนักเรียนจริงๆ ภายหลังจากการทดลองสอนด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรี ผลปรากฏว่าการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองที่ใช้เพื่อนนักศึกษาค้นคว้ากันเองแทนนักเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับการสอนโดยใช้นักเรียนจริงๆแล้ว จะมีผลในการถ่ายโยงพฤติกรรมการสอนและการนำไปปฏิบัติที่ต่างกันไม่แตกต่างกัน เช่น การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน การช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การจูงใจ และการประเมินผลการเรียน เป็นต้น

แพปปาลาร์โด (Pappalardo, 1972 : 272IA) ได้ศึกษาผลการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง กับการฝึกหัดครูแนะแนวซึ่งเป็นพนักงานให้บริการแก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐนิวยอร์ก เมืองอัลบานี ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน ๕๔ คน โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ใช้เวลาศึกษา ๑๐ สัปดาห์ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองที่ใช้การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง มีความสนใจตลอดระยะเวลาของการฝึก และมีความรู้สึกว่าได้รับการเตรียมตัวที่ดีขึ้นก่อนที่จะออกไปเป็นครูแนะแนว เช่น สามารถรู้จักตัวเองได้ดีขึ้น และได้พบกับการฝึกในสถานการณ์จำลองที่มีสภาพเหมือนหรือคล้ายกับสถานการณ์ของการแนะแนวอย่างแท้จริง

ทักเกอร์ (Tucker, 1972 : 657 A) ได้ศึกษาถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากผลของการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ในด้านทัศนคติและพฤติกรรมของนักศึกษาคณะที่ได้รับการฝึกจากการใช้สถานการณ์จำลองก่อนออกฝึกสอน ผลปรากฏว่านักศึกษาคณะที่ได้รับการฝึกดังกล่าวนี้ อาจารย์นิเทศก์การสอนตัดสินว่า มีความมั่นใจในการสอนนักเรียน มีความมานะพยายามในการสอน และมีความมั่นใจในบุคลิกภาพทางสังคมที่แสดงออกในชั้นเรียน นอกจากนั้นนักศึกษาคณะที่ได้รับการฝึกโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ยังยอมรับว่าการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองมีประโยชน์มากที่สุดในการเตรียมตัวก่อนที่จะออกไปฝึกสอน

เบียลสกี (Bielski, 1974 : 7618 A) ได้ศึกษาการใช้การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการสอนต่างๆในห้องปฏิบัติการ (Teaching Problems Laboratory Simulation Technique) โดยใช้ นักศึกษาคณะและครูประจำการที่สอนในชั้นประถมศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลของการศึกษาปรากฏว่า เมื่อใช้ระบบจำแนกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจา (Verbal Interaction Category System) สังเกตพฤติกรรมการ

สอนของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีทั้งครูประจำการและนักศึกษาครูที่ไ้ผ่านการฝึก โดยวิธีสถานการณ์จำลองมาแล้ว จำนวนความถี่ของพฤติกรรมด้านต่างๆ เกี่ยวกับความรู้ลึก ความคิดเห็น และพฤติกรรมอื่นๆของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอน มีจำนวนความถี่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกโดยวิธีสถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ผลของการศึกษาคังกล่าวนี้ยังสรุปได้ว่าการฝึกใช้การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง สามารถใช้ได้ผลดีเหมือนกันทั้งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาครูหรือเป็นครูประจำการก็ตาม

การวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองนี้ ยังไม่มีการวิจัยกว้างขวางมากมายเหมือนการวิจัยในต่างประเทศ แต่ก็มีผู้ทำการศึกษาในเรื่องนี้บ้างเหมือนกัน โดยทำการศึกษาดังปัญหาที่พบในชั้นเรียนของนิสิตหรือนักศึกษาครู ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ทำเป็นโครงการวิจัยร่วมกัน ๔ คน คือ นันทนา จูตั้งคะ (๒๕๑๗ : ๗๓) ได้ทำการสำรวจปัญหาและวิธีแก้ปัญหานั้นที่นักศึกษาฝึกสอนระดับ ป.กศ. ได้พบและใช้ในการฝึกสอน ปรากฏว่าปัญหานั้นที่ศึกษาฝึกสอน ป.กศ. พบมากที่สุด คือ ปัญหาเด็กไม่สนใจการเรียน รองลงมาได้แก่ปัญหาเด็กเรียนอ่อน เด็กเกเร เด็กหนีและขาดเรียน ตามลำดับ สำหรับสิรินา เล็บครุฑ (๒๕๑๗ : ๑๘๗) ได้สำรวจปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาครูระดับ ป.กศ.สูง ที่ทำการฝึกสอนในชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๑๖ พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีปัญหาเรื่องไม่ตั้งใจเรียนมากที่สุด ส่วนปัญหาที่ลดน้อยลงตามลำดับนั้นได้แก่ การก้าวร้าวรังแกเพื่อนเรียนอ่อน ขวนเพื่อนคุยในชั้นเรียน และพูดจาหยามคาย ผู้ที่ร่วมโครงการวิจัยอีกคนหนึ่งคือ ไพทาล อันประเสริฐ (๒๕๑๗ : ๘๑) ได้สำรวจปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่นิสิตฝึกสอนระดับปริญญาตรี สาขาประถมศึกษา ได้พบในการฝึกสอน ปัญหาที่มีจำนวนมากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ การก้าวร้าวรังแกเพื่อน ทะเลาะกับเพื่อน ไม่สนใจเรียน คุยและส่งเสียงดังในห้องเรียน ส่วนอารีย์ ธิญวงษ์ (๒๕๑๗ : ๘๖) ได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตฝึกสอนระดับปริญญาตรี สาขามัธยมศึกษา ปรากฏว่าปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่นิสิตฝึกสอนค้นพบในการฝึกสอนมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้คือ ไม่สนใจเรียน ขวนเพื่อนคุย เรียนอ่อน หนีเรียน ไม่ส่งงานและไม่ทำการบ้าน จากปัญหาต่างๆที่ผู้วิจัยแต่ละคนได้สำรวจพบดังกล่าว รวมทั้งศึกษาวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้ ทั้งที่ประสบผลสำเร็จ ไม่ประสบผลสำเร็จ และความคิดอื่นๆที่จะแก้ปัญหานั้นๆ ผู้วิจัยแต่ละคนได้นำปัญหาค่างๆทั้งหมดนี้ ไปสร้างเป็นแบบจำลองของปัญหา (Simulation) ๒ แบบ คือ การศึกษาเป็นรายกรณี (Case Study) ๒๐ ปัญหา และ

การแสดงบทบาท (Role Playing) อีก ๒๐ บทบาท และให้นิสิตชั้นปีที่ ๒ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร จำนวน ๒๑ คน ได้ฝึกโดยวิธีสถานการณ์จำลอง จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตที่ได้รับการฝึกการแก้ปัญหาโดยวิธีสถานการณ์จำลองดังกล่าวนี้ ปรากฏว่านิสิตส่วนใหญ่มีความพอใจ และเห็นว่าเป็นวิธีที่มีประโยชน์ในคำณัยให้ผู้เรียนอยากคิดแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา อีกทั้งให้ความเพลิดเพลิน สมควรนำการสอนแบบนี้มาใช้ในสถาบันฝึกหัดครูเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับการใช้เทคนิคการสอนแบบจุลภาค (Micro - Teaching) ซึ่งมีวิธีการฝึกที่คล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องกับการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลองเป็นอย่างมาก สมควรจะนำมากล่าวไว้ในที่นี้ด้วย เพราะการสอนแบบจุลภาคเป็นการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการฝึกทักษะการสอน การเสริมกำลังใจ และการรู้ผลการฝึกของตนเอง (Feedback) จากการวิจารณ์ที่ซมแก่ใจของอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน เหมือนการฝึกโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ซึ่งเน้นการฝึกในคำณัยปฏิบัติ และมีลักษณะการสอนที่เหมือนหรือคล้ายกับการสอนจริงเป็นอย่างมาก สามารถจะถ่ายโยงการเรียนรู้จากการฝึกไปสู่สภาพการสอนจริงได้ แต่การสอนแบบจุลภาคต่างกับการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ตรงที่ใช้ผู้เรียนเป็นนักเรียนจริงๆ จำนวน ๔ - ๖ คน แทนที่จะใช้ผู้เรียนเป็นเพื่อนนักศึกษาค้นคว้ากันเอง เช่นการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง นอกจากนั้นการสอนแบบจุลภาคยังมีการบันทึกภาพและเสียงของผู้ฝึกด้วยเทปโทรทัศน์ (Video-tape) ในขณะที่สอน ซึ่งทำให้ผู้ฝึกเห็นพฤติกรรมการสอนของตนเองด้วย

การสอนแบบจุลภาคนี้ คิวท์ แอลเลน (Dwight Allen) และคณะ ได้ทดลองใช้ เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ ที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมาสถาบันฝึกหัดครูในประเทศต่างๆ ทั้งในทวีปยุโรปและเอเชีย ได้นำการสอนแบบจุลภาคไปทดลองใช้กัน อย่างแพร่หลายในประเทศของตน (Macatangay, 1972 : 72)

ปี ค. ศ. ๑๙๖๗ จอห์นสัน (Johnson, 1967 : 86-89) ได้ทดลองใช้การสอนแบบจุลภาคที่มหาวิทยาลัยฮิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา แต่เนื่องจากขาดการวางแผนงานวิจัยที่ดีพอ และมีอุปสรรคในเรื่องขาดผู้นิเทศการสอนที่มีประสบการณ์ จึงทำให้ผลของการวิจัยไม่เป็นที่พอใจนัก และผลการวัดประสิทธิภาพในการสอน จากการประเมินผลครั้งแรกและครั้งหลัง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปี ค.ศ. ๑๙๖๘ มาร์ท (Marte, 1968 : 3020 A) ได้ศึกษาผลของการฝึกแบบ จุลภาค ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียนของครูวิทยาศาสตร์ โดยทดลองฝึกกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำการ ผลก็คือว่า ครูประจำการที่ได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาค มีความสามารถในการสอนสูงกว่ากลุ่มครูที่ได้รับการฝึกแบบสาขาการสอน และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านความตั้งใจ การสังเกต และพฤติกรรมทางวาจาในห้องเรียน

ปี ค.ศ. ๑๙๖๙ โกลด์เวท (Goldthwaite, 1969 : 302I A) ได้ศึกษาการใช้ การสอนแบบจุลภาค กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสอนวิทยาศาสตร์ เพื่อจะหาความแตกต่างในประสิทธิภาพทางการสอนวิทยาศาสตร์ ของกลุ่มทดลองซึ่งได้ผ่านการฝึกการสอนแบบจุลภาคมาแล้ว ว่าจะมี ความสามารถในการสอน แตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้ฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาคหรือไม่ ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองซึ่งได้ผ่านการฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาค มีประสิทธิภาพในการสอนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ รับการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แคลเลนแบช และแกลล์ (Kallenbach and Gall, 1969 : I36-I4I) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนแบบจุลภาค และการสอนแบบปกติ กับนักศึกษาคณะที่วิทยาลัย แชนโจสสเตท สหรัฐอเมริกา ผลของการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการฝึกทักษะ การสอนแบบจุลภาค มีความสามารถในการสอนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกแบบนี้ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ และการสอนแบบจุลภาคยังประหยัดเวลาได้ประมาณ ๑ ใน ๕ ของเวลาที่ใช้ในการฝึก ทั้งหมดอีกด้วย

โมแคดโล (Mocadlo, 1974 : 4968A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของการ สอนแบบจุลภาค โดยฝึกทักษะการสอนแบบสืบสวนสอบสวนในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ใน การทดลองใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำการ ๒ กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยครูวิทยาศาสตร์และครู คณิตศาสตร์ผสมกัน โดยให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองฝึกทักษะการสอนแบบสืบสวนสอบสวนแบบจุลภาค ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมไม่เคยได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาคมาก่อน ผลปรากฏว่า กลุ่มครูที่ได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาค ได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกแบบจุลภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างภายในกลุ่ม ระหว่างครูสอนวิชา วิทยาศาสตร์และครูสอนคณิตศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม มีความสามารถไม่แตกต่างกัน

ศิริลักษณ์ อูสาหะ (๒๕๑๗ : ๔๔) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถหรือทักษะในการสอน ของนักศึกษาคณะ ป.กศ. วิทยาลัยครูชนบุรี จำนวน ๒๒ คน โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบจุดภาค ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบปกติ ผลของการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบจุดภาค มีทักษะการใช้อุปกรณ์การสอนและทักษะการใช้คำถาม สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบจุดภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบการประเมินผลครั้งแรกและครั้งหลังของแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบจุดภาค มีทักษะการใช้อุปกรณ์การสอนสูงขึ้น แต่กลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกทักษะการสอนแบบจุดภาค นั้น ทั้งทักษะการใช้อุปกรณ์การสอนและทักษะการใช้คำถาม ไม่ได้สูงขึ้นแต่ประการใด

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือในการศึกษากันคว้า

เครื่องมือในการศึกษากันคว้าครั้งนี้ ได้แก่ เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนนั้น แต่เดิมมีลักษณะเป็นอัตนัยไม่สามารถบอกปริมาณความมากน้อยของพฤติกรรมต่างๆได้ ดังนั้นในการสังเกตการเรียนการสอน ผู้สังเกตจะต้องใช้วิจารณญาณ การตีความหมาย และการตัดสินใจของตนเป็นหลัก ซึ่งก็ไม่น่าแน่นอนและไม่สามารถระบุปริมาณความมากน้อยของพฤติกรรมต่างๆได้แน่ชัด ต่อมานักการศึกษาหลายท่านได้พยายามคิดหาวิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน ที่สามารถระบุปริมาณความมากน้อย ของพฤติกรรมต่างๆในห้องเรียนได้ และมีความเป็นปรนัยสูง เพราะไม่ว่าจะเป็นผู้สังเกตหรือผู้สอนก็ตาม สามารถจะประเมินผลของการสอน จากพฤติกรรมที่บันทึกไว้ได้อย่างคล้ายคลึงหรือเหมือนกันมากที่สุด วิธีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ ได้มีผู้คิดค้นขึ้นมาประมาณ ๓๐ ปีแล้ว และได้มีการศึกษาวิจัยกันแพร่หลายมาก ซึ่งพอจะสรุประเบียบวิธีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน ออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ Sign System และ Category System (Gage, 1969 : 6)

๑. Sign System ประกอบด้วยลำดับพฤติกรรม ซึ่งผู้สังเกตบันทึกพฤติกรรมที่ปรากฏ โดยไม่คำนึงถึงเวลา

๒. Category System เป็นระบบที่จำแนกพฤติกรรมออกเป็นประเภทต่างๆ และแต่ละประเภทใช้หมายเลขหรือสัญลักษณ์แทน บันทึกพฤติกรรมในช่วงเวลาที่จำกัดหรือกำหนดไว้

เช่น เครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของแฟลนเดอร์ส (Flanders' Interaction Analysis Technique)

เครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของแฟลนเดอร์สนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาระหว่างครูและนักเรียน โดยมีหลักการว่าพฤติกรรมทางวาจาหรือการสนทนาระหว่างครูกับนักเรียน เป็นตัวอย่างที่เพียงพอ (Adequate Sample) ของพฤติกรรมทั้งหมดในห้องเรียน ดังนั้นวิธีการนี้จึงเป็นการสังเกตแค่เพียงพฤติกรรมที่ครูและนักเรียนแสดงออกด้วยวาจาเท่านั้น การที่เลือกสังเกตพฤติกรรมทางวาจา ก็เพราะสามารถสังเกตได้อย่างมีความเชื่อมั่นสูงกว่าพฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกมาทางวาจา โดยเฉพาะวิธีการของแฟลนเดอร์สนี้สามารถใช้ได้ดีในการสังเกตการเรียนการสอนที่เป็นการบรรยายสลับกับการอภิปรายและการสอนทั่วๆไป (ธีรชัย ปุณโชนิก, ๒๕๑๗ : ๒๓)

แฟลนเดอร์ส (Flanders, 1970 : 2) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายสำคัญในการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ดังนี้

๑. เพื่อให้ครูพัฒนาพฤติกรรม และสามารถควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนเองได้
๒. เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน กับผลการเรียนรู้ของนักเรียน
๓. การวิเคราะห์พฤติกรรม ช่วยให้นักเรียนปรับตัวได้ดีขึ้น
๔. มุ่งศึกษาวิเคราะห์เฉพาะพฤติกรรมที่สังเกตได้

เครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาระหว่างครูและนักเรียนของแฟลนเดอร์สนี้ได้จำแนกพฤติกรรมต่างๆออกเป็น ๑๐ ประเภท โดยแบ่งเป็นพฤติกรรมที่สำคัญๆได้เป็น ๒ พวก คือ พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมของครู และพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรงของครู และจากผลการวิจัยของแฟลนเดอร์ส (Flanders, 1965 : 19 - 21) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลการสอนของครู ซึ่งมีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์และวิชาสังคมศึกษา ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูประจำการในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา และผลของการศึกษารูปนี้ได้ว่า พฤติกรรมการสอนทางอ้อมของครู จะช่วยเสริมสร้างเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มครูที่ใช้พฤติกรรมการสอนทางตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เครื่องมือการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนของแฟลนเคอร์สัน ได้จำแนกพฤติกรรมและกำหนดสัญลักษณ์ในการบันทึกพฤติกรรมต่างๆ ออกเป็น ๑๐ ประเภท ดังแสดงในตาราง ๑ ข้างล่างนี้

ตาราง ๑ แสดงพฤติกรรมการเรียนการสอนในเครื่องมือสังเกตพฤติกรรมของแฟลนเคอร์สัน

ผู้แสดง		สัญลักษณ์	ประเภทของพฤติกรรม
ครูพูด (Teacher Talk)	อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Influence)	๑	การยอมรับความรู้สึก (Accepts feeling)
		๒	การชมเชยหรือกระตุ้น (Praises or encourage)
		๓	การยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน (Accepts or uses ideas of pupils)
		๔	การใช้คำถาม (Asks question)
นักเรียนพูด (Pupil Talk)	อิทธิพลทางตรง (Direct Influence)	๕	การบรรยาย (Lecturing)
		๖	การแนะแนวทาง (Giving direction)
		๗	การวิจารณ์หรือคัดค้านด้วยอำนาจ (Criticizing or justifying authorit
นักเรียนพูด (Pupil Talk)		๘	นักเรียนพูดตอบสนอง (Pupil talk response)
		๙	นักเรียนพูดริเริ่ม (Pupil talk initiation)
		๑๐	ความเงิบหรือสับสน (Silence or confusio

จากตาราง ๑ จะแสดงให้เห็นพฤติกรรมทางวาจาของครูที่สำคัญ ๒ ประการ คือ พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมของครู และพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรงของครู

อมิคอนและแฟลนเคอร์ส (Amidon and Flanders, 1967 : I22-I23) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้อวิชชาเรชาคณิศ ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบที่ครูใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม และของกลุ่มที่ครูใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง ผลปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มที่ครูใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมมาก จะเรียนรู้อวิชชาเรชาคณิศได้ดีกว่านักเรียนในกลุ่มที่ครูใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง

ซอร์ (Soar, 1968 : 275-280) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเจริญงอกงามทางด้านความสามารถในการอ่าน การใช้ศัพท์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน ผลของการศึกษาพบว่า ถ้าครูใช้พฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางอ้อมมาก จะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านความรู้ ความสามารถในการเรียน และเจตคติที่ดีของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น

โอเบอร์ (Ober, 1970 : 38) ได้ปรับปรุงเครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมชนิดระบบการโต้ตอบระหว่างครูกับนักเรียน (The Reciprocal Category System) โดยปรับปรุงมาจากเครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของแฟลนเคอร์ส คือให้จำแนกพฤติกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนออกเป็น ๑๕ ประเภท โดยแบ่งออกเป็นคู่ๆ เป็นพฤติกรรมอย่างเดียวกัน ใช้หมายเลขต่างกันกำกับพฤติกรรมของครูและนักเรียน ทำให้สามารถสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนได้ละเอียดยิ่งขึ้น

อารี สัตหนวี (๒๕๑๓ : ๔๔๓) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับแนวการสอนที่ดี โดยอ้างถึงชาลส์ เอคเวอร์ค การ์มาน (Charles Edward Garman) ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นครูสอนที่ดี แห่งมหาวิทยาลัยแฮมเปิลตันของสหรัฐอเมริกา ท่านผู้นี้ใช้วิธีสอนแบบซักถามเป็นส่วนใหญ่ โดยจะตั้งข้อสมมุติฐานขึ้นแล้วให้นักเรียนช่วยกันโต้เถียงกันค้าน ไม่พยายามให้นักเรียนคิดแน่นอนตายตัวลงไปในวงแคบ แต่จะพยายามให้นักเรียนคิดค้นหาหลักเกณฑ์ และพิจารณาตัดสินข้อเท็จจริงจากหลักฐานต่างๆ โดยให้รู้จักคิดอย่างกว้างขวางหลายแง่หลายมุม

วารภรณ์ ชัยโอภาส (๒๕๑๕ : ๑๒๕) ได้ศึกษาสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยใช้เครื่องมือที่ดัดแปลงมาจากเครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาระหว่างครูและนักเรียนของแฟลนเคอร์สมาทดลองใช้ ผลปรากฏว่า พฤติกรรมการพูดตอบสนอง และพฤติกรรมการพูดริเริ่มของนักเรียน จะสัมพันธ์กับวิธีการสอนของครู คือถ้าครูใช้พฤติกรรมการสอนทางอ้อมมาก เช่น มีการชวนเชยหรือมีการเสริมกำลังใจ ยอมรับความรู้สึกและความคิดเห็น

ของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามแสดงความคิดเห็นหรือครูใช้คำถามแบบกว้าง มีคำตอบหลายทาง เป็นต้น นักเรียนจะมีพฤติกรรมการพูดริเริ่มหรือพูดแสดงความคิดเห็น ได้มากกว่า การที่ครูใช้พฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางตรง ที่ครูเป็นฝ่ายแสดงโดยการ บรรยาย อธิบาย สั่ง นักเรียนเป็นฝ่ายต้องปฏิบัติตาม ทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเป็น แบบการพูดตอบสนอง หรือนักเรียนตอบคำถามแบบแคบในระดับความจำหรือเข้าใจเท่านั้น

ดินจง บุญยังยืน (๒๕๑๖ : ๔๗) ได้ศึกษาสังเกตพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา ฝึกสอน ป.กศ. พบว่าพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกสอนที่มีมากที่สุด คือ การบรรยาย หรือการอธิบายเนื้อหาวิชาและข้อสนเทศ คำถามที่ใช้ส่วนมากมักจะเป็นคำถามแบบแถบ ซึ่งเป็นการวัดความรู้ของนักเรียนในระดับความจำหรือความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเป็นส่วน ใหญ่ ซึ่งผลของการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของประเสริฐ จริยานุกุล (๒๕๑๕ : ๓๖) และของสาคร นิปรียาย (๒๕๑๖ : ๒๒๔)

สุพจน์ อิมเพิ่มพูน (๒๕๑๘ : ๖๗) ได้ทำการศึกษาสังเกตและวิเคราะห์พฤติ กรรมการสอนของนักศึกษาฝึกสอน ป.กศ. พบว่าในด้านการใช้คำถาม นักศึกษาฝึกสอน ใช้คำถามแบบแคบมากกว่าคำถามแบบกว้าง ส่วนในด้านการสอนนั้น นักศึกษาครู ป.กศ. ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบอกเล่าหรือบรรยายเนื้อหาวิชาการให้นักเรียนฟัง มากกว่าวิธีการ ทดลองหรือปฏิบัติจริง และการใช้อุปกรณ์การสอนนั้นก็มีน้อยมาก ซึ่งการสอนแบบบรรยาย และไม่ใช้อุปกรณ์การสอนให้มากนัก ไม่เหมาะสมกับการสอนเด็กในระดับชั้นประถมศึกษา คั้งที่ไพฑูริย์ ธรรมแสง (๒๕๐๗ : ๘๐) ได้สำรวจพบว่าการสอนในชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น วิธี ปฏิบัติจริงและวิธีสอนด้วยการใช้อุปกรณ์การสอนประกอบ เป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ได้มากที่สุด

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

๑. การเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษารังนี้ ใช้นักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ของวิทยาลัยครูนครปฐม จำนวน ๔ ห้องเรียน ที่เรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม (วิชาการศึกษา ๔) ในภาคเรียนที่ ๑ และออกฝึกสอนในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๘

๒. แบ่งนักศึกษาทั้งกล่าวนี้ออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๒ ห้องเรียน โดยวิธีจับฉลาก ให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง เรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณจำลอง และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนตามปกติในการเรียนวิชาเดียวกัน

๓. การสังเกตพฤติกรรมการสอน จะติดตามสังเกตพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาทั้ง ๒ กลุ่มที่ออกฝึกสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมปีที่ ๓ และ / หรือ ๔ การคัดเลือกนักศึกษาคำถามเกณฑ์ดังกล่าวนี้ จะใช้วิธีจับฉลากเอามากลุ่มละ ๑๐ คน รวมเป็นจำนวน ๒๐ คน และนักศึกษาดังกล่าวนี้ ทางวิทยาลัยครูนครปฐมได้ส่งไปฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษา รวมด้วยกัน ๕ โรงเรียน ทั้งนี้รายละเอียดของลักษณะกลุ่มตัวอย่างและรายชื่อโรงเรียนต่างๆในตาราง ๒ ที่แสดงต่อไปนี้

ตาราง ๒ แสดงจำนวนและรายละเอียดข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

โรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกสอน			กลุ่มสถานการณ์จำลอง		กลุ่มปกติ	
ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	สถานที่ตั้ง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑	โรงเรียนวัดท่าท่าหนัก	อ. นครชัยศรี จ. นครปฐม	—	๓	๑	๒
๒	โรงเรียนวัดลาดปลาเค้า	อ. เมือง จ. นครปฐม	๒	๒	—	๑
๓	โรงเรียนวัดพะเนียงแตก	อ. เมือง จ. นครปฐม	๑	๑	—	๒
๔	โรงเรียนบ้านลำพญา	อ. เมือง จ. นครปฐม	—	๑	๑	๑
๕	โรงเรียนบ้านหนองหิน	อ. เมือง จ. นครปฐม	—	—	๑	๑
รวม			๓	๗	๓	๗

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกสอนดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากเครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของแฟลนเคอร์ส (Flanders' Interaction Analysis Categories) โดยเพิ่มเติมพฤติกรรมที่ไม่ใช่วาจาเข้าไปอีก ๒ ประเภท คือ พฤติกรรมที่เป็นกิจกรรมของครู และพฤติกรรมที่เป็นกิจกรรมของนักเรียน ดังมีรายละเอียดที่แสดงในตาราง ๓ ต่อไปนี้

ตาราง ๓ แสดงเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน

ผู้แสดง		สัญลักษณ์	ประเภทของพฤติกรรม
ครูพูด	อิทธิพลการสอนทางอ้อม	๑	การยอมรับความรู้สึกนักเรียน
		๒	การชมเชยหรือกระตุ้น
		๓	การยอมรับความกึกกั้นนักเรียน
		๔.๑	การใช้คำถามแบบแคบ
		๔.๒	การใช้คำถามแบบกว้าง
	การเสริม กำลังใจ	การใช้คำถามของครู	
อิทธิพลการสอนทางตรง	๕	การบรรยาย	
	๖	การแนะแนวทาง	
	๗	การวิจารณ์หรือตัดสินกวดำนาจของครู	
นักเรียนพูด	๘	การพูดตอบสนองหรือการตอบคำถามแบบแคบ	
	๙	การพูดริเริ่มหรือการตอบคำถามแบบกว้าง	
	๑๐	ความเงี้ยวหรือสับสน	
กิจกรรมการเรียนการสอน	๑๑	กิจกรรมของครู	
	๑๒	กิจกรรมของนักเรียน	

จากตาราง ๓ แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ผู้วิจัยปรับปรุงเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากเครื่องมือการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของแฟลนเคอร์ส พฤติกรรมที่เพิ่มเติมคือ พฤติกรรมที่ ๔.๑ การใช้คำถามแบบแคบ พฤติกรรมที่ ๔.๒ การใช้คำถามแบบกว้าง พฤติกรรมที่ ๑๑

กิจกรรมของครู และพฤติกรรมที่ ๑๒ กิจกรรมของนักเรียน

รายละเอียดของพฤติกรรมแต่ละประเภท

๑ การยอมรับความรู้สึกลูกนักเรียน หมายถึงครูยอมรับความรู้สึกของนักเรียน และแสดงออกด้วยวาจาในลักษณะที่เห็นอกเห็นใจ ไม่ข่มขู่ ไม่ว่าจะ เป็นความรู้สึกในด้านที่เป็นที่พอใจของครูหรือไม่ก็ตาม

๒ การชมเชยหรือกระตุ้น หมายถึงการชมเชยหรือสนับสนุนให้กำลังใจใการกระทำพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ทากล่าวว่า "ดีมาก" หรือ "พูดข้อไปซิ" หรือการพูดตลกขบขัน แต่ไม่ใช่การล้อเลียน หรือตลกตลกนักเรียนคนใดคนหนึ่ง

๓ การยอมรับความคิดเห็นนักเรียน หมายถึงการนำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของนักเรียนมาใช้ในการสอน หรือมาพูดซ้ำและอธิบายหรือปรับปรุงแต่งข้อความที่นักเรียนพูดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แต่เมื่อใดก็ตามที่ครูสอครแทรกความคิดเห็นของตนเองลงไปด้วย จะต้องบันทึกไว้ในพฤติกรรมที่ ๔

๔.๑ การใช้คำถามแบบแคบ หมายถึงครใช้คำถามชนิดที่ถามเกี่ยวกับเนื้อหาข้อเท็จจริงจาวามีคำว่า อะไร ที่ไหน ไทว เมื่อไร เช่น ครูถามนักเรียนว่า "กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าในครั้งแรกเมื่อไร" หรือ "การคมนาคมมีกี่ทาง" เหล่านี้เป็นต้น

๔.๒ การใช้คำถามแบบกว้าง หมายถึงคำถามที่ครูใช้เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความคิดริเริ่มอย่างอิสระ ทำให้นักเรียนเลือกตอบได้หลายทาง และคาตอบของแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน เช่น ครูตถามนักเรียนว่า "นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรในการที่พระเจ้าตากสินสั่งให้ทหารทุบหม้อข้าวหังอแกง ก่อนตีเมืองจันทบุรี" หรือ "ทำไมไทยจึงไม่เป็นประเทศมหาอำนาจเหมือนสหรัฐอเมริกา" เหล่านี้เป็นต้น

๕ การบรรยาย หมายถึงการอธิบายข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และการแสดงความคิดเห็นของครู

๖ การแนะแนวทาง หมายถึงการที่ครูออกคำสั่ง หรือการให้แนวทาง โดยมีกวางมุ่งหมายให้นักเรียนปฏิบัติตาม

๗ การวิจารณ์หรือกัตสินทวยอำนาจของครู หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงว่าครูเป็นใหญ่ในชั้นเรียน ครูอาจจะคุ่ว่านักเรียน วิจารณ์คำพูดหรือการกระทำของนักเรียน หรือไล่นักเรียน

ออกจากชั้นเรียน หรือครูกล่าวด้วยคำที่ประสงค์ให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปในแนวทางที่ครู
ประสงค์ เป็นต้น

๘ การพูดตอบสนอง หมายถึงนักเรียนตอบคำถามแบบแคบของครู หรือนักเรียนพูด
โดยที่ครูเป็นฝ่ายริเริ่มหรือกระตุ้นให้นักเรียนตอบ เพื่อแสดงข้อเท็จจริงในขอบเขตที่ครูกำหนดให้

๙ การพูดริเริ่ม หมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาทางวาจา เพื่อตอบคำถาม
แบบกว้างของครู หรือนักเรียนเป็นฝ่ายริเริ่มพูดเอง แสดงเหตุผลหรือความคิดเห็นของตนเอง
อย่างเสรีกว้างขวาง และเมื่อมีข้อสงสัยหรือมีความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้สอน ก็สามารถจะโต้แย้ง
ซักถามครูผู้สอนได้เสมอ

๑๐ ความเงียบหรือสับสน หมายถึงการหยุดเว้นระยะการพูด เป็นช่วงเวลาที่ความ
เงียบ หรือวุ่นวายสับสน ซึ่งไม่อาจว่าแนกพฤติกรรมขณะนั้นเข้าอยู่ในประเภทใดๆได้

๑๑ กิจกรรมของครู หมายถึงการจัดกิจกรรมประกอบการสอนของครู เช่น ครูทำการ
ทดลองสาธิต และใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ร่วมกระทำกิจกรรม เป็นต้น

๑๒ กิจกรรมของนักเรียน หมายถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนของนักเรียน
เช่น นักเรียนทำการสังเกต การบันทึก การทดลอง และการร่วมในการสาธิตประกอบการเรียน
 เป็นต้น

กฎในการจำแนกพฤติกรรม การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน บางครั้งอาจ
มีปัญหาในการจำแนกพฤติกรรม โดยไปอาจจะตัดสินใจว่าควรจะบันทึกสัญลักษณ์เฉพาะพฤติกรรม
กรรมประเภทใดลงไป ในกรณีเช่นนี้มีหลักเกณฑ์ที่จะช่วยในการจำแนกพฤติกรรม ดังนี้

กฎที่ ๑ : เมื่อไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมที่สังเกตในขณะนั้น ควรจะอยู่ในประเภทใด
ให้เลือกพฤติกรรมที่มีตัวเลขรหัสโลกที่สุดจากพฤติกรรมประเภทที่ ๘

กฎที่ ๒ : ถ้าพฤติกรรมของครูเป็นประเภทอิทธิพลการสอนทางอ้อม หรือทางตรง
โดยสม่ำเสมอ อย่าเพิ่งเปลี่ยนไปบันทึกพฤติกรรมที่เป็นประเภทตรงข้าม จนกว่าจะมีลักษณะ
ของการเปลี่ยนแปลงที่เห็นชัดเจน

กฎที่ ๓ : ผู้สังเกตจะต้องไม่ใช่อคติของตนหรือคำนึงถึงความตั้งใจหรือวัตถุประสงค์
ของครูผู้สอนมาใช้ในการบันทึกพฤติกรรม แต่ผู้สังเกตควรจะต้องตั้งคำถามถามตนเองว่า "พฤติ
กรรมนี้มีความหมายอย่างไรต่อนักเรียน ในแง่ของการจำกัดเสรีภาพแก่นักเรียน"

กฎที่ ๔ : ถ้ามีพฤติกรรมทางวาจาเกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งประเภท ในช่วง ๕ วินาที ให้บันทึกพฤติกรรมลงไปที่ทุกประเภท แต่ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นใน ๕ วินาที ให้บันทึกพฤติกรรมประเภทนั้นซ้ำลงไปอีก

กฎที่ ๕ : พฤติกรรมทางวาจาประเภทที่ ๒ คือ การแนะนำทาง ให้แก่นักเรียน หมายถึงคำพูดของครูที่ทำให้เกิดหรือนำจะทำให้เกิดพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ใน นักเรียน

กฎที่ ๖ : เมื่อครูเรียกชื่อนักเรียน โดยทั่วไปผู้สังเกตจะบันทึกหมายเลข ๔.๑

กฎที่ ๗ : เมื่อครูพูดทวนคำตอบของนักเรียน และคำตอบนั้นเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ให้บันทึกหมายเลข ๒

กฎที่ ๘ : เมื่อครูพูดทวนความคิดเห็นของนักเรียน และแสดงการสื่อความหมาย เพียงว่า ความคิดเห็นนั้นจะได้รับการพิจารณาหรือยอมรับในการอภิปรายกันต่อไป ให้บันทึกหมายเลข ๓

กฎที่ ๙ : ถ้านักเรียนคนหนึ่งพูดต่อจากนักเรียนอีกคนหนึ่ง โดยไม่มีการขัดจังหวะด้วยการพูดจากครูเลย ให้บันทึกหมายเลข ๑๐ ลงไป ระหว่างหมายเลข ๘ หรือ ๙ เพื่อแสดงให้ เห็นว่ามีการเปลี่ยนตัวนักเรียนผู้พูด

กฎที่ ๑๐ : คำพูด เช่น "อืม" "จะ" "ถูกต้อง" "ใช่ได้" "ดีมาก" ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างเลข ๘ สองครั้ง ให้บันทึกหมายเลข ๒ ลงไป

กฎที่ ๑๑ : คำพูดตลกหรือชวนขันของครู เป็นพฤติกรรมประเภทที่ ๒ แต่ถ้าเป็นการตลกเพื่อล้อเลียน ถากถาง หรือทำให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งต้องอับอายขายหน้า จะต้องจัดอยู่ในพฤติกรรมประเภทที่ ๗

กฎที่ ๑๒ : คำถามประเภทที่ครูถามเองตอบเอง ไม่ใช่คำถามที่แท้จริง เป็นแค่เพียงเทคนิคอย่างหนึ่งในการอธิบายของครูเท่านั้น ดังนั้นจึงควรจัดอยู่ในพฤติกรรมประเภทที่ ๕

กฎที่ ๑๓ : คำถามแบบแกบของครูที่ใช้ ซึ่งเป็นที่คาดหมายได้ว่าพฤติกรรมประเภทที่ ๘ จะติดตามมา ถ้านักเรียนให้คำตอบเฉพาะเจาะจงและทำนายล่วงหน้าได้ว่าจะตอบมาในแนวใด ถ้าคำตอบนั้นจะอยู่ในพฤติกรรมประเภทที่ ๘ แต่ถ้านักเรียนอธิบาย ขยายความ และอ้างหลักฐานต่างๆประกอบคำตอบของตน ผู้สังเกตควรจะบันทึกหมายเลข ๕ ลงไป

กฎที่ ๑๔ : ในกรณีที่นักเรียนหลายๆคน ตอบครูพร้อมๆกัน หรืออ่านคั้งๆพร้อมกันตามที่ครูสั่ง ให้บันทึกหมายเลข ๘

การดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการต่างๆเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ : ขั้นเตรียมงาน ในช่วงเวลาปีภาคเรียนฤดูร้อน ระหว่างวันที่ ๑๕ เมษายน ถึง ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้วิจัยและคณะที่ร่วมในโครงการวิจัยนี้ ได้ไปพักอยู่ที่วิทยาลัยครูนครปฐม เพื่อศึกษาหลักสูตรระดับศึกษา และเทคนิควิธีการต่างๆที่จะทำให้การเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาบรรลุผลสมความมุ่งหมาย มีการออกสำรวจสภาพชุมชนในท้องถิ่นภาคกลาง เช่น ไปศึกษาสภาพท้องถิ่นที่จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๒๒-๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยไปศึกษา สัมภาษณ์และสอบถามชาวบ้าน เกี่ยวกับการทำงานหรืออาชีพต่างๆ สุขภาพอนามัย และทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อการศึกษานักเรียนของคุณ ตลอดจนสังเกตและทดสอบความสามารถในการคิด อ่าน และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้เพื่อนำเอาข้อมูลต่างๆที่ได้ประสบพบเห็นทั้งในจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดนครปฐม มาศึกษาและทดลองสร้างแบบฝึกหัดประกอบบทเรียน และวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔ โดยได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเล็กๆ ประมาณกลุ่มละ ๒ - ๓ คน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆก่อนที่จะนำไปใช้จริง นอกจากนั้นยังได้ศึกษาหลักเกณฑ์การนิเทศการสอน ซึ่งจะเป็แนวทางในการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมต่อไป

ขั้นที่ ๒ : ขั้นสอน เป็นขั้นลงมือสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม แก่นักศึกษาคณะระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ของวิทยาลัยครูนครปฐม จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๒ ห้องเรียน โดยสอนในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๑๘ สำหรับกลุ่มแรกซึ่งเป็นกลุ่มทดลองนั้น สอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ให้นักศึกษาได้ทดลองสอนกับเพื่อนๆนักศึกษาด้วยกัน ซึ่งสมมุติให้เป็นนักเรียนในชั้นประถมศึกษาตอนต้น มีการฝึกทักษะการสอนต่างๆ เช่น ทักษะการใช้คำถาม และการเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียน เป็นต้น โดยพยายามสมมุติหรือจำลองสถานการณ์และปัญหาต่างๆ ให้เหมือนหรือคล้ายกับการสอนจริงในชั้นประถมศึกษาให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ฝึกสามารถจะถ่ายโยงการเรียนรู้จากการฝึกไปสู่สภาพการสอนจริงได้ นอกจากนั้นนักศึกษาสามารถจะทราบผลการฝึกของตน (Feedback) จากการวิจารณ์ติชมแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งกันและกัน ดังนั้นเมื่อออกไปสอนนักเรียนจริงๆก็จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น เพราะได้แก้ไขปัญหาคข้อบกพร่องต่างๆมาก่อนแล้ว ส่วนเนื้อหาวิชาที่นักศึกษาจะต้องเรียนให้ครบตาม

หลักสูตรนั้น ก็ใช้วิธีพิมพ์โรเนียว เอกสารแจก และให้ไปอ่านหนังสือค้นคว้ารายงานเพิ่มเติม จากตำราวิชานี้ในห้องสมุด โดยใช้เวลานอกเหนือไปจากเวลาเรียนตามปกติ ซึ่งมีอยู่จำกัด ประมาณ ๑๐ ชั่วโมง ใน ๑ ภาคเรียน (สอนสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง ต่อ ๖ ห้องเรียน)

สำหรับอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มความถนัดนั้น ใช้วิธีสอนตามปกติ คือสอนโดยการบรรยาย หรืออธิบายเนื้อหาตามหลักสูตรวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม (วิชาการศึกษา ๕) เหมือนเช่นที่ใช้สอนกันโดยทั่วไปในสถาบันฝึกหัดครูหรือในสถาบันการศึกษารูปอื่น ๆ วิธีสอนตามปกติ นั้นจะเน้นในเนื้อหาวิชาการ หรือภาคทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ ตามปกติการสอนใช้การบรรยายหรืออธิบายให้ฟัง มีการสาธิตประกอบการสอนบ้างตามสมควร (โครงการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง และวิธีสอนตามปกติ นั้น แสดงไว้ในภาคผนวก ก.)

ขั้นที่ ๓ : ขั้นศึกษาค้นคว้า เป็นขั้นสังเกตพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาครู ป.กศ. ทั้งสองกลุ่ม ที่ออกฝึกสอนในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๘ เครื่องมือที่ใช้สังเกตและบันทึก พฤติกรรมการเรียนการสอนนั้น ได้ปรับปรุงมาจากเครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของ แพลนเคอร์ส ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น

การใช้เครื่องมือในการสังเกตบันทึกและวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนนั้น ได้ดำเนินการดังนี้

๑. ศึกษาให้เข้าใจและจดจำสัญลักษณ์และกฎเกณฑ์ต่างๆ ของเครื่องมือนี้ให้แม่นยำ
๒. ฝึกหัดวิธีการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมก่อนทำการวิจัย โดยใช้เครื่องบันทึกเสียง และเทปบันทึกภาพช่วยในการฝึก กับผู้รู้หรือผู้ที่มีความชำนาญในวิธีการนี้ ในขั้นเริ่มแรกเสียก่อน
๓. ภายหลังจากฝึกจนชำนาญมีความเชื่อมั่นสูงแล้ว จึงจะทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกสอนต่อไป สำหรับการหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลการจดบันทึกพฤติกรรมไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรของสก็อตต์ (ดังได้แสดงไว้ในภาคผนวก ข.) ได้ค่าความเชื่อมั่น ๓ ครั้ง ดังนี้ ๐.๘๖, ๐.๘๘ และ ๐.๘๑ ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๐.๘๕

๔. ในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการสอนนี้ จะสังเกตพฤติกรรมการสอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔ ของนักศึกษาฝึกสอนทั้ง ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน

หมายเลขหรือสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมที่บันทึกในตาราง ๔ นั้น ได้มาจากตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอนในกลุ่มตัวอย่าง แต่ละครั้งที่ได้ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมดังนี้

ตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอน

ครู : นักเรียนวันนี้เป็นวันอะไร (๔.๑)

นักเรียน : วันออกพรรษา (๘)

ครู : ถูกแล้ว และวันออกพรรษานี้ตรงกับวันที่เท่าไรนักเรียน (๒, ๔.๑)

นักเรียน : ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ (๘)

ครู : พรุ้งนี้เล่าวันอะไร นักเรียน (๔.๑)

นักเรียน : วันศกษาศรดาวกิ้งส์ (๘)

ครู : อืม เก่ง และพรุ้งนี้วันที่เท่าไรละ (๒, ๔.๑)

นักเรียน : ๒๑ ตุลาคม (๘)

ครู : มะรีนเล่าวันที่เท่าไร (๔.๑)

นักเรียน : ๒๒ ตุลาคม (๘)

ครู : ถ้ามะรีนเป็นวันที่ ๒๒ ตามที่นักเรียนว่า แล้วมะรีนเรื่องไหนละ (๓, ๔.๑)

..... ฯลฯ

(ตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรมแสดงไว้ในภาคผนวก ข.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สถิติที่ใช้ในการคำนวณหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ใช้สูตรหาค่าความเชื่อมั่นของสก็อตต์ (Ober, 1971 : 80)

$$\text{สูตร Reliability} = \frac{Po - Pe}{1.00 - Pe}$$

Po หมายถึงอัตราส่วนของ Probability ของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกันของผู้สังเกต ๒ คน

Pe หมายถึงอัตราส่วนของ Probability ของการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญของผู้สังเกต ๒ คน

๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- การบันทึกความถี่ของพฤติกรรม
- การคำนวณหาค่าเฉลี่ย นิสัย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมแต่ละประเภท

๒.๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างในความถี่ของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ใช้สูตรทดสอบหาค่าสำคัญของอัตราส่วน (ดูนุ สบายยศ, ๒๕๑๕ : ๒๒๘)

$$\text{สูตร } Z = \frac{P_1 - P_2}{\sqrt{Pq \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$P_1 = \frac{f_1}{n_1}$$

$$P_2 = \frac{f_2}{n_2}$$

n_1 = จำนวนความถี่ของพฤติกรรมในกลุ่มสถานการณ์จำลองทั้งหมด

n_2 = จำนวนความถี่ของพฤติกรรมในกลุ่มปกติทั้งหมด

f_1 = จำนวนความถี่ของพฤติกรรมในกลุ่มสถานการณ์จำลองที่ใช้พฤติกรรมเหมือนกัน

f_2 = จำนวนความถี่ของพฤติกรรมในกลุ่มปกติที่ใช้พฤติกรรมเหมือนกัน

$$P = \frac{f_1 + f_2}{n_1 + n_2}$$

$$q = 1 - P$$

๒.๓ การเปรียบเทียบอัตราส่วนความถี่ของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ภายในกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม ใช้สูตรทดสอบหาค่าสำคัญของอัตราส่วน (Guilford, 1965 : 230)

$$\text{สูตร } Z = \frac{f_1 - f_2}{\sqrt{f_1 + f_2}}$$

Z = แทนค่าอัตราส่วนวิกฤต ที่ใช้พิจารณาในตารางแจกแจงปกติ

f_1 = ความถี่ของพฤติกรรมที่หนึ่ง

f_2 = ความถี่ของพฤติกรรมที่สอง

ผลการค้นคว้า

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่
เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงใช้สัญลักษณ์ต่างๆในการวิเคราะห์ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- Z แทนค่าอัตราส่วนวิกฤต ที่ใช้พิจารณาในตารางแจกแจงปกติ
- I แทนพฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางอ้อมของครู
- D แทนพฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางตรงของครู
- TT แทนพฤติกรรมทางวาจาของครู
- PT แทนพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน

ผลการค้นคว้า

ในการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูล ได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แสดงค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

- ค่าพิสัย
- ค่าเฉลี่ยของผลรวมจำนวนความถี่ของพฤติกรรมแต่ละประเภท
- ค่าร้อยละของพฤติกรรมแต่ละประเภท

ตอนที่ ๒ เปรียบเทียบความแตกต่างในค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมประเภทต่างๆ
ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม

ตอนที่ ๓ เปรียบเทียบอัตราส่วนความถี่ของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ภายในกลุ่ม
ตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม

อนึ่ง ก่อนที่จะมีการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังกล่าวได้นั้น จะต้องนำผล
การบันทึกความถี่ของพฤติกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาทั้ง ๒๐ คน จากกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งสองกลุ่ม ซึ่งแต่ละคนได้รับการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนมาครบ ๓ ครั้งแล้ว โดย
รวมความถี่ของพฤติกรรมแต่ละประเภท มาเป็นข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนต่อไป
ข้อมูลดังกล่าวนี้จะนำมาเสนอให้เห็นได้ชัดเจน ในตาราง ๕ ต่อไปนี้

ตาราง ๕ แสดงผลรวมความถี่ของพฤติกรรมทั้ง ๒ กลุ่ม ภายหลังจากการสังเกตการสอน
ของนักศึกษาแต่ละคนครบ ๓ ครั้งแล้ว

กลุ่มตัวอย่าง หมายเลข	ประเภทของพฤติกรรม													นโดยรวม แต่ละกลุ่ม
	๑	๒	๓	๔.๑	๔.๒	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	
นักศึกษากลุ่มสถานการณจำลอง	๑	๔	๑๐๕	๘	๑๓๓	๒๒	๘๓	๑๕	๘	๑๕๑	๒๕	๗๐	๕๘	๓๖
	๒	๒๕	๕๗	๑๘	๑๐๕	๗๐	๖๑๘	๒๓	๑	๑๑๖	๕๐	๘๖	๖๕	๕๐
	๓	๗	๕๕	๑๕	๑๐๘	๑๕	๑๕๖	๑๗	-	๑๒๘	๕๕	๗๐	๗๒	๒๑
	๔	๑๐	๑๑๗	๒๕	๑๖๓	๕	๕๓	๕๕	-	๑๖๗	๑๑	๒๕	๕๒	๘๖
	๕	๘	๕๒	๑๐	๑๑๓	๑๘	๑๕๓	๓๘	๖	๑๐๘	๒๕	๘๐	๕๐	๒๘
	๖	๒	๕๐	๕	๕๒	๕	๓๑๐	๓๗	๑๓	๘๕	๓	๕๗	๓๓	๒๐
	๗	๑	๓๕	๘	๕๗	๑๑	๓๖๘	๒๗	๖	๘๗	๗	๖๗	๘๗	๖
	๘	๗	๗๑	๒๕	๕๘	๒๐	๑๕๕	๕๑	๕	๘๖	๑๗	๕๖	๘๑	๖๘
	๙	๑	๓๗	๑๒	๘๓	๖	๒๗๑	๕๕	๕	๑๐๕	๑	๗๕	๖๐	๒๒
	๑๐	๑๒	๗๒	๑๐	๘๕	๑๒	๑๕๓	๓๕	๕	๑๐๕	๑๐	๖๖	๖๓	๘๕
รวมกลุ่มสถานการณจำลอง	๗๓	๗๓๕	๑๓๘	๑๐๘๕	๑๕๐	๑๗๕๗	๓๓๒	๕๘	๑๑๓๑	๑๕๑	๕๗๐	๕๘๑	๓๗๐	๗๒๐๐
นักศึกษากลุ่มปกติ	๑๑	๕	๘๓	๒๕	๑๓๕	๑๕	๑๓๖	๓๖	๕	๑๕๒	๑๗	๖๓	๒๘	๑๕
	๑๒	๑๐	๘๑	๒๕	๑๑๕	๑๓	๑๕๗	๒๐	๓	๑๑๕	๒๖	๓๘	๘๗	๕๓
	๑๓	-	๘๒	๑๖	๑๐๕	๘	๓๒๑	๓๗	๑๕	๕๗	๘	๖๑	๑๐	๕
	๑๔	๘	๖๗	๒๖	๕๕	๘	๒๕๓	๓๖	๕	๕๐	๑๖	๘๖	๑๕	๑๖
	๑๕	๑	๕๓	๓	๕๖	๖	๓๗๓	๓๓	๖	๕๕	๖	๕๐	๑๑	๓๗
	๑๖	๓	๒๘	๒	๓๕	๖	๕๕๖	๒๕	๒	๘๕	๘	๘๓	๑๖	๒๕
	๑๗	๕	๗๕	๘	๕๖	๑๓	๒๐๓	๘๕	๑	๕๗	๕	๓๖	๖๕	๖๕
	๑๘	๗	๗๓	๑๑	๕๗	๑๓	๒๖๕	๓๓	๑	๕๐	๑๖	๒๕	๘๓	๓๗
	๑๙	-	๓๗	๕	๗๕	๑	๓๕๘	๖๑	๑๖	๗๓	๒	๘๖	๒๖	๓๓
	๒๐	๑	๕๐	๘	๗๖	๖	๓๗๘	๒๐	๘	๖๕	๖	๕๗	๓๓	๑๖
รวมกลุ่มปกติ	๕๕	๕๗๕	๑๒๕	๘๘๓	๗๕	๖๕๐๓	๓๕๐	๖๕	๘๗๖	๕๘	๕๗๕	๓๒๕	๒๕๖๒	๗๒๐๐

จากข้อมูลในตาราง ๔ นี้ สามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนได้ดังนี้
 ตอนที่ ๑ แสดงค่าสถิติพื้นฐาน

ค่าสถิติในตอนนี้เป็นการเสนอให้เห็นลักษณะการกระจายของข้อมูลอย่างกว้างๆ ใน
 กลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างในความถี่ของพฤติกรรมประเภท
 ต่างๆแต่ละประเภท ระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังกัศึกษานในชั้นประถม
 โดยวิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนตามปกตินั้น จะเสนอในตอนต่อไป

ตาราง ๖ . แสดงค่าสถิติพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ผลรวมความถี่ของพฤติกรรม และค่าเฉลี่ย
 ของผลรวบจำนวนความถี่ของพฤติกรรมแต่ละประเภท ภายหลังจากการสังเกตการสอนของนัก
 ศึกษาแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มครบ ๓ ครั้งแล้ว

สัญลักษณ์	ประเภทของพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติพื้นฐาน					
		กลุ่มสถานการณ์จำลอง			กลุ่มปกติ		
		เฉลี่ย	ผลรวม พฤติกรรม	ค่า เฉลี่ย	เฉลี่ย	ผลรวม พฤติกรรม	ค่า เฉลี่ย
๑	การยอมรับความรู้ลึก	๑ - ๒๕	๗๖	๗.๗	๐ - ๑๐	๒๘	๘.๘
๒	การขบเขยหรือกระตุ้น	๓๔ - ๑๑๗	๗๓๕	๗๓.๕	๒๘ - ๘๓	๕๗๕	๕๗.๕
๓	การยอมรับความกิดเห็น	๘ - ๒๕	๑๓๘	๑๓.๘	๒ - ๒๕	๑๒๕	๑๒.๕
๔.๑	การใช้คำถามแบบแคบ	๘๓ - ๑๒๓	๑๐๘	๑๐๘.๕	๓๔ - ๑๓๕	๘๘๓	๘๘.๓
๔.๒	การใช้คำถามแบบกว้าง	๒ - ๒๒	๑๘๑	๑๘.๑	๑ - ๑๕	๘๕	๘.๕
๕	การบรรยาย	๕๓ - ๓๒๘	๑๗๕๗	๑๗๕.๗	๑๗๒ - ๕๕๒	๒๕๐๑	๒๕๐.๑
๖	การแนะนำแนวทาง	๑๗ - ๕๘	๓๓๒	๓๓.๒	๒๐ - ๖๑	๓๕๐	๓๕.๐
๗	การวิจารณ์หรือตัดสิน	๐ - ๑๓	๘๘	๘.๘	๑ - ๑๕	๒๕	๒.๕
๘	การพูดหอบสนอง	๘๖ - ๑๒๗	๑๑๑๑	๑๑๑.๑	๔๕ - ๑๘๒	๘๗๒	๘๗.๒
๙	การพูดรีบ	๑ - ๕๕	๑๕๑	๑๕.๑	๒ - ๒๒	๕๘	๕.๘
๑๐	ความเงี้ยบหรือสับสน	๒๘ - ๗๘	๕๗๐	๕๗.๐	๒๕ - ๕๐	๕๗๕	๕๗.๕
๑๑	กิจกรรมของครู	๓๓ - ๘๑	๕๘๑	๕๘.๑	๑๐ - ๘๓	๓๒๕	๓๒.๕
๑๒	กิจกรรมของนักเรียน	๒ - ๘๘	๓๗๐	๓๗.๐	๕ - ๒๕	๒๕๒	๒๕.๒

จากสถิติในตาราง ๒ อธิบายได้ดังนี้

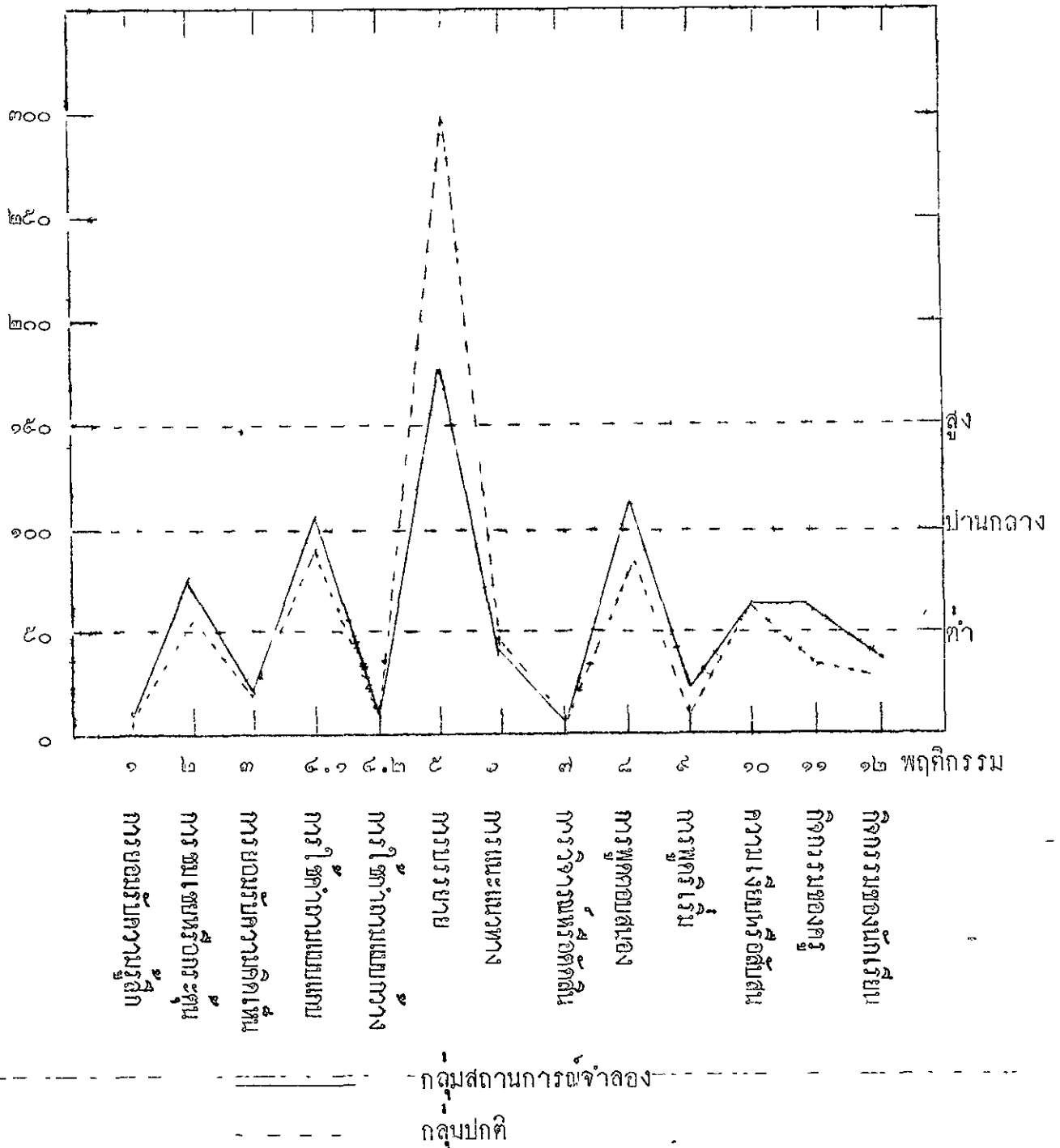
๑. พฤติกรรมที่มีค่าพิสัยสูงสุดของทั้งกลุ่มสถานการณ์จำลองและกลุ่มปกตินั้น ได้แก่พฤติกรรมประเภทที่ ๔ คือการบรรยาย ส่วนพฤติกรรมที่มีค่าพิสัยต่ำสุดของกลุ่มสถานการณ์จำลอง ได้แก่พฤติกรรมประเภทที่ ๗ คือการวิจารณ์หรือตัดสินด้วยอำนาจของครู แต่กลุ่มปกติมีค่าพิสัยต่ำสุด ได้แก่พฤติกรรมประเภทที่ ๑ คือการยอมรับความรู้สึกรักเรียน

๒. ผลรวมจำนวนความถี่และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมแต่ละประเภท ของทั้งกลุ่มสถานการณ์จำลองและกลุ่มปกติ ที่มีความถี่หรือมีค่าสูงสุดนั้น ได้แก่พฤติกรรมประเภทที่ ๕ คือการบรรยาย ส่วนผลรวมและค่าเฉลี่ยที่มีความถี่หรือค่าต่ำสุดของกลุ่มสถานการณ์จำลอง ได้แก่พฤติกรรมประเภทที่ ๗ คือการวิจารณ์หรือตัดสินด้วยอำนาจของครู แต่กลุ่มปกติผลรวมและค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมแต่ละประเภท ซึ่งมีความถี่หรือค่าต่ำสุด ได้แก่พฤติกรรมประเภทที่ ๑ คือการยอมรับความรู้สึกรักเรียน

เพื่อให้เห็นลักษณะการกระจายของข้อมูลชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้นำค่าเฉลี่ยของผลรวมจำนวนความถี่ของพฤติกรรมประเภทต่างๆทั้งหมด ของกลุ่มสถานการณ์จำลองและกลุ่มปกติ มาแสดงลงในกราฟ ดังภาพที่ ๒ ต่อไปนี้

ภาพที่ ๒ แสดงค่าเฉลี่ยของผลรวมจำนวนความถี่ของพฤติกรรมแต่ละประเภท
ในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

ความถี่

จากภาพที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า

๑. พฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของผลรวมความถี่ของพฤติกรรมที่สูงสุดของทั้งสองกลุ่ม ได้แก่พฤติกรรมประเภทที่ ๘ คือการบรรยาย ส่วนพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมาของทั้งสองกลุ่ม คือพฤติกรรมประเภทที่ ๘.๑ คือการใช้คำถามแบบแถบ และพฤติกรรมประเภทที่ ๘ ซึ่งได้แก่การพูดตบสนองหรือการตอบคำถามแบบแถบ

๒. พฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของผลรวมจำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่ค่ามากของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ได้แก่พฤติกรรมประเภทที่ ๙ คือการวิจารณ์หรือคัดค้านด้วยอำนาจของครู พฤติกรรมประเภทที่ ๑ คือการยอมรับความรู้สึคนักเรียน พฤติกรรมประเภทที่ ๘.๒ การใช้คำถามแบบกว้าง และพฤติกรรมประเภทที่ ๘ ซึ่งได้แก่การพูดริเริ่มหรือการตอบคำถามแบบกว้าง

๓. เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในพฤติกรรมทุกประเภทของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม จากภาพดังกล่าว จะเห็นแนวโน้มอย่างกว้างๆว่า กลุ่มสถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมประเภทที่ ๑ คือการยอมรับความรู้สึคนักเรียน พฤติกรรมประเภทที่ ๒ การชมเชยหรือกระตุ้น พฤติกรรมประเภทที่ ๓ คือการยอมรับความคิดเห็นนักเรียน พฤติกรรมประเภทที่ ๘.๑ การใช้คำถามแบบแถบ พฤติกรรมประเภทที่ ๘.๒ การใช้คำถามแบบกว้าง พฤติกรรมประเภทที่ ๘ คือการพูดตบสนองหรือการตอบคำถามแบบแถบ พฤติกรรมประเภทที่ ๘ การพูดริเริ่มหรือการตอบคำถามแบบกว้าง พฤติกรรมประเภทที่ ๑๑ กิจกรรมของครู และพฤติกรรมประเภทที่ ๑๒ ซึ่งได้แก่กิจกรรมของนักเรียน พฤติกรรมเหล่านี้กลุ่มสถานการณ์จำลองมีมากกว่ากลุ่มปกติ ส่วนกลุ่มปกติมีพฤติกรรมที่มากกว่ากลุ่มสถานการณ์จำลอง ดังได้แก่ พฤติกรรมประเภทที่ ๕ ซึ่งได้แก่การบรรยาย พฤติกรรมประเภทที่ ๒ การแนะนำแนวทาง พฤติกรรมประเภทที่ ๙ การวิจารณ์หรือคัดค้านด้วยอำนาจของครู และพฤติกรรมประเภทที่ ๑๐ คือความเจียมหรือสับสน ซึ่งพอจะชี้แนวโน้มได้ว่าค่าสถิติที่ได้นี้อาจสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามในตอนนี้ยังไม่อาจตัดสินได้ว่า พฤติกรรมต่างๆของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันจริงหรือไม่ ซึ่งจะได้ทำการทดสอบนัยสำคัญในตอนต่อไป คือ

ตอนที่ ๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างในความถี่ของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ซึ่งในตอนนี้จะเป็นการเสนอผลการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างในความถี่หรือปริมาณของพฤติกรรมแต่ละประเภท ระหว่างนักศึกษากลุ่มสถานการณ์จำลองกับนักศึกษากลุ่มปกติ ดังจะแสดงในตาราง ๗ ต่อไปนี้

ตาราง ๗ แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการใช้พฤติกรรมแต่ละประเภทระหว่าง ๒ กลุ่ม

ประเภทของพฤติกรรม		กลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติ				Z	
		กลุ่มสถานการณ์จำลอง		- กลุ่มปกติ			
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
พฤติกรรมทางวาจาของครู (ครูพูด)	อิทธิพลการสอนทางอ้อม	๑ การยอมรับความรู้สึก	๗๗	๑.๐๗	๔๔	๐.๖๑	** ๓.๗๕๐
		๒ การชมเชยหรือกระตุ้น	๗๓๙	๑๐.๖๖	๕๗๙	๘.๐๘	** ๕.๔๕๐
		๓ การยอมรับความคิดเห็น	๑๓๘	๑.๙๒	๑๒๙	๑.๗๙	๐.๖๖๖
		รวมการเสริมกำลังใจ	๙๕๔	๑๓.๖๕	๗๔๒	๑๐.๔๔	** ๖.๒๒๖
		๔.๑ การใช้คำถามแบบแคบ	๑๐๘๕	๑๕.๐๗	๘๘๓	๑๒.๖๖	** ๕.๕๓๓
		๔.๒ การใช้คำถามแบบกว้าง	๑๔๑	๑.๙๖	๘๙	๑.๒๔	** ๔.๒๓๘
		รวมอิทธิพลการสอนทางอ้อม	๒๑๘๐	๓๐.๖๘	๑๗๒๔	๒๓.๙๔	** ๑๐.๒๐๙
		๕ การบรรยาย	๑๗๙๗	๒๔.๙๖	๒๙๐๑	๔๐.๒๙	** ๒๓.๒๒๗
		๖ การแนะนำทาง	๓๓๒	๔.๖๑	๓๔๐	๔.๗๖	๐.๓๗๙
		๗ การวิจารณ์หรือคัดค้าน	๔๘	๐.๖๗	๖๕	๐.๙๑	๑.๙๑๖
รวมอิทธิพลการสอนทางตรง	๒๑๗๗	๓๐.๒๘	๓๓๐๖	๔๕.๙๒	** ๒๓.๐๕๘		
รวมพฤติกรรมทางวาจาของครู		๔๓๕๗	๖๐.๕๒	๕๐๓๐	๖๙.๘๖	** ๑๓.๙๕๐	
นักเรียนพูด	๘ การพูดตอบสนอง	๑๑๓๑	๑๕.๗๑	๘๗๖	๑๒.๑๑	** ๗.๔๗๙	
	๙ การพูดริเริ่ม	๑๙๑	๒.๖๕	๙๘	๑.๓๖	** ๖.๗๘๙	
	รวมพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน	๑๓๒๒	๑๘.๓๖	๙๗๔	๑๓.๔๗	** ๙.๕๖๘	
๑๐ ความเงี้ยบหรือสับสน	๕๗๐	๗.๙๒	๕๗๙	๘.๐๘	๐.๓๑๙		
กิจกรรม	๑๑ กิจกรรมของครู	๕๘๑	๘.๐๗	๓๒๙	๔.๕๗	** ๑๐.๒๙๘	
	๑๒ กิจกรรมของนักเรียน	๓๗๐	๕.๑๘	๒๙๒	๔.๐๖	** ๓.๗๖๘	
	รวมกิจกรรมการเรียนการสอน	๙๕๑	๑๓.๒๕	๖๒๑	๘.๖๓	** ๑๐.๕๐๘	
รวมพฤติกรรมทั้งหมด		๗๒๐๖	๑๐๐	๕๒๐๐	๑๐๐		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

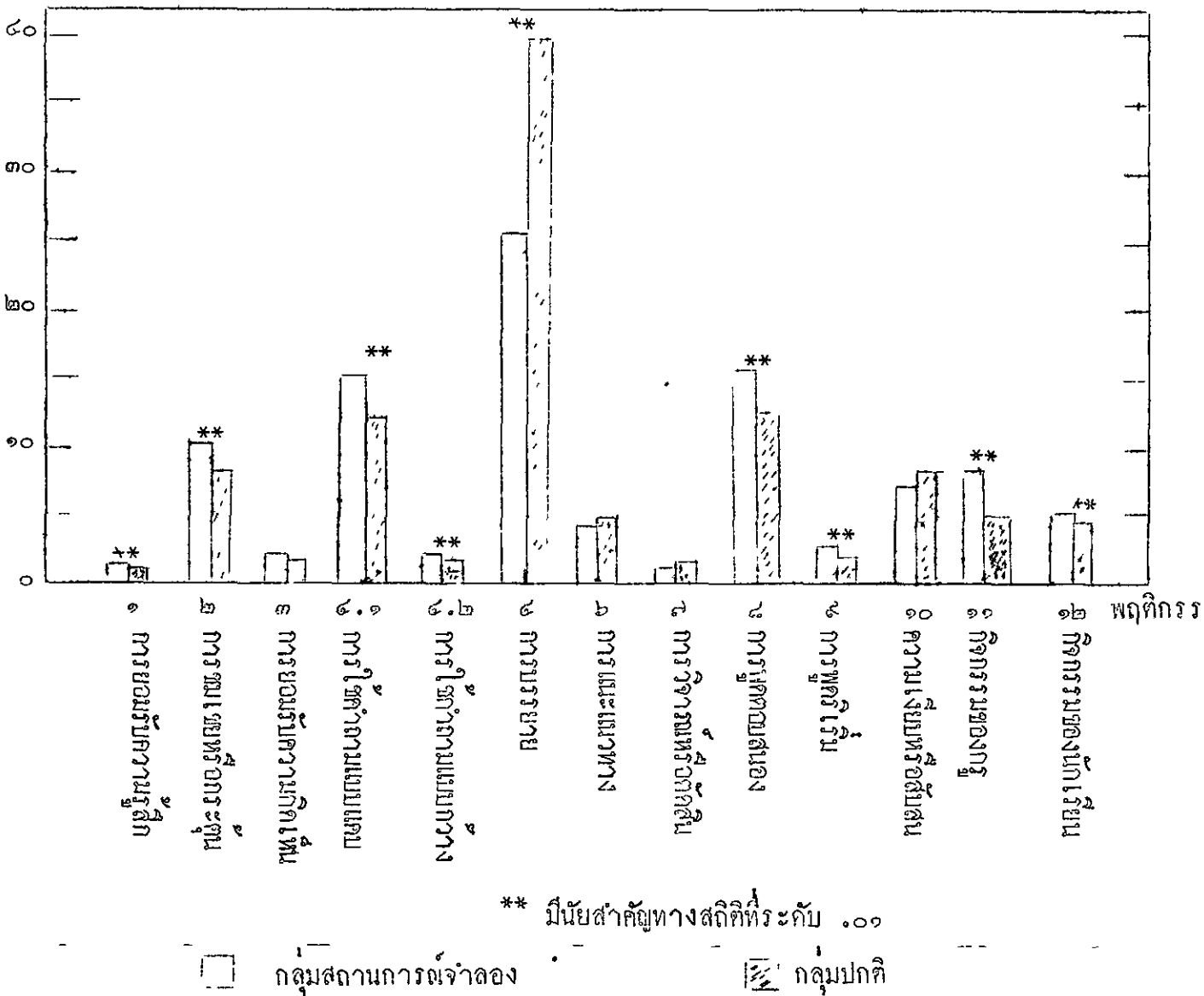
จากสถิติในตาราง ๗ จะแยกอธิบายเป็น ๒ ตอน คือ

๑. การเปรียบเทียบพฤติกรรมย่อยแต่ละประเภท ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

เพื่อแสดงการเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้นำการร้อยละของพฤติกรรมย่อยแต่ละประเภท ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม มาแสดงเป็นกราฟแท่ง ดังภาพที่ ๓ ต่อไปนี้

ภาพที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบปริมาณของพฤติกรรมย่อยแต่ละประเภท ระหว่างนักศึกษา กลุ่มสถานการณ้จำลอง กับกลุ่มปกติ

ร้อยละ

จากข้อมูลในตาราง ๑ และภาพที่ ๓ สรุปได้ดังนี้

๑. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถาน สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมการเรียนการสอนต่อไปมี มากกว่านักศึกษฝึกสอนที่เรียนโดย วิธีสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ คือ

- (๑) การยอมรับความรู้สึกรักนักเรียน
- (๒) การชมเชยหรือกระตุ้น
- (๓) การเสริมกำลังใจ
- (๔) การใช้คำถามแบบแถบ
- (๕) การใช้คำถามแบบกว้าง
- (๖) อิทธิพลการสอนทางอ้อม
- (๗) การพูดตบสอนของนักเรียน
- (๘) การพูดรีบเร้าของนักเรียน
- (๙) พฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน
- (๑๐) กิจกรรมของครู
- (๑๑) กิจกรรมของนักเรียน
- (๑๒) กิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ ๑. นี้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๒. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอน ตามปกติ มีพฤติกรรมการเรียนการสอนต่อไปมี มากกว่านักศึกษฝึกสอนที่เรียนโดยวิธีสถาน การณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ คือ

- (๑) การบรรยาย
- (๒) อิทธิพลการสอนทางตรง
- (๓) พฤติกรรมทางวาจาของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ ๒. นี้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๓. พฤติกรรมการเรียนการสอนที่ไปพบกวางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระ หว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนั้น มีพฤติกรรมต่อไปนี้

จากข้อมูลในตาราง ๗ และภาพที่ ๔ แสดงให้เห็นดังนี้

๑. นักศึกษากลุ่มสถานการณ้จำลอง มีพฤติกรรมค่านการเสริมกำลังใจ การใช้อิทธิพลการสอนทางอ้อม พฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอน มากกว่านักศึกษากลุ่มปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และผลการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๒. นักศึกษากลุ่มปกติ มีพฤติกรรมค่านการใช้อิทธิพลการสอนทางตรง และพฤติกรรมทางวาจาของครู มากกว่านักศึกษากลุ่มสถานการณ้จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และผลการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกัน

ตอนที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนปริมาณความถี่ของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ภายในกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ จะเป็นการเปรียบเทียบอัตราส่วนปริมาณความถี่ ระหว่างพฤติกรรมรวม ๒ ประเภท ภายในกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม คือ

– ระหว่างพฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางอ้อมของครู กับพฤติกรรมการสอนที่มีอิทธิพลทางตรงของครู

– ระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน

ผลการเปรียบเทียบอัตราส่วนปริมาณความถี่ระหว่างพฤติกรรมดังกล่าว ภายในกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

๑. การเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง

การเปรียบเทียบพฤติกรรมบในข้อนี้ จะเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างในอัตราส่วนของปริมาณการใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรงของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดังจะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบในตาราง ๘ ต่อไปนี้

ตาราง ๘ แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับ พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ประเภทของพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติ			
	กลุ่มสถานการณจำลอง		กลุ่มปกติ	
	ความถี่	Z	ความถี่	Z
อิทธิพลการสอนทางอ้อม (I)	๒๑๘๐	๐.๐๘๕	๑๗๒๘	๒๒.๓๐๖ **
อิทธิพลการสอนทางตรง (D)	๒๑๗๗		๓๓๐๖	
อัตราส่วนระหว่าง I / D	๑ : ๑		๑ : ๑.๕๑	

จากตาราง ๘ แสดงให้เห็นว่า ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๑. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณจำลอง ใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง ในปริมาณที่เท่ากัน คือในอัตราส่วน ๑ ต่อ ๑ ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๒. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกติ ใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม น้อยกว่าพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง เป็น ๑ ต่อ ๑.๕๑ นั่นคือนักศึกษากลุ่มปกตินี้ใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรงเป็น ๑.๕๑ เท่าของพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม

๒. การเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน

การเปรียบเทียบพฤติกรรมในข้อนี้ จะเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างในอัตราส่วนของปริมาณการใช้พฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน ภายในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดังจะแสดงผลการเปรียบเทียบไว้ในตาราง ๙ ต่อไปนี้

ตาราง ๕ แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ประเภทของพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่างและกาสถิติ			
	กลุ่มสถานการณจำลอง		กลุ่มปกติ	
	ความถี่	Z	ความถี่	Z
พฤติกรรมทางวาจาของครู (TT)	๔๓๘๗	๔๐.๒๙**	๕๐๓๐	๕๒.๑๕**
พฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน (PT)	๑๓๒๒		๘๗๐	
อัตราส่วนระหว่าง TT / PT	๓.๒๙ : ๑		๕.๑๕ : ๑	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๕ แสดงให้เห็นว่า

๑. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณจำลอง มีพฤติกรรมทางวาจาของครู มากกว่าพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน เป็น ๓.๒๙ ต่อ ๑ ซึ่งหมายความว่านักศึกษากลุ่มสถานการณจำลองนี้ ใช้พฤติกรรมทางวาจาของครูเป็น ๓.๒๙ เท่าของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน

๒. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกติ มีพฤติกรรมทางวาจาของครู มากกว่าพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน เป็น ๕.๑๕ ต่อ ๑ ซึ่งหมายความว่านักศึกษากลุ่มปกตินี้ ใช้พฤติกรรมทางวาจาของครูเป็น ๕.๑๕ เท่าของพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน

บทที่ ๕

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

๑. เพื่อทดลองใช้การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ในวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม กับนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)

๒. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔ ของนักศึกษาครู ป.กศ. ที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนแบบปกติมาแล้ว ว่ามีพฤติกรรมการเรียนรู้การสอนแตกต่างกันอย่างไร

๓. เพื่อศึกษาวิธีการสร้างและใช้แบบฝึกหัดและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการเรียนรู้การสอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารังนี้ ได้แก่ นักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ของวิทยาลัยครูนครปฐม ที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม ในภาคเรียนที่ ๑ และออกฝึกสอนวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔ ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ จำนวน ๒๐ คน แบ่งเป็นกลุ่มที่เรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธี สถานการณ์จำลอง ๑๐ คน และกลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนแบบปกติอีก ๑๐ คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการเป็นขั้นๆ ดังนี้

๑. ขั้นเตรียมงาน ใช้เวลาปีการศึกษาเรียนฤดูร้อน (๑๕ เมษายน - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๔) ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร ประถมศึกษาและเทคนิควิธีการต่างๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์ความมุ่งหมาย รวมทั้งศึกษาสภาพชุมชนในจังหวัดนครปฐม และจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อหาข้อมูลมาเป็นแนวทางในการทำแบบฝึกหัดและวัสดุอุปกรณ์การสอน ตลอดจนยัง ศึกษาเทคนิคการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาครู ป.กศ. ที่จะสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมต่อไปด้วย

๒. ชั้นลงมือสอนวิชาวิธีสอนสังคบบศึกษาในชั้นประถม ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๑๘ โดยสอนนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ของวิทยาลัยครูนครปฐม จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๒ ห้องเรียน กลุ่มหนึ่งสอนโดยใช้วิธีสถานการณ์จำลอง และอีกกลุ่มหนึ่งสอนโดยวิธีสอนตามปกติ

๓. ชั้นคิดความผลการฝึกสอนของนักศึกษาทั้ง ๒ กลุ่ม ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๘ โดยการสังเกตพฤติกรรมกรรมการสอนวิชาสังคบบศึกษา ในชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔ ของนักศึกษาฝึกสอนทั้ง ๒ กลุ่ม จำนวน ๒๐ คน กลุ่มละ ๑๐ คน สังเกตคนละ ๓ ครั้ง ครั้งละ ๒๐ นาที รวมการสังเกตทั้งหมด ๖๐ ครั้ง และนำข้อมูลหรือความถี่ของพฤติกรรมประเภทต่างๆที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนทั้ง ๖๐ ครั้งนี้มาวิเคราะห์ต่อไป

อังก่อนที่จะสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน โดยศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตและฝึกการสังเกต จนมีความเชื่อมั่นสูงแล้ว (ได้ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ย ๐.๘๕) จึงจะทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้เครื่องมือที่ปรับปรุงมาจากเครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของ แพลนเคอร์ส โดยเพิ่มพฤติกรรมบางประเภทให้สมบูรณ์ขึ้น สามารถบันทึกพฤติกรรมตั้งทางค่านวจาและไม่ใช่วาจาของครูและนักเรียนได้ เครื่องมือนี้แบ่งพฤติกรรมออกเป็น ๑๓ ประเภท

วิธีรวบรวมข้อมูล

๑. ใช้วิธีบันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนเป็นตัวเลขสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมแต่ละประเภทลงในตารางบันทึก โดยบันทึกทุกๆ ๕ วินาที ต่อ ๑ ครั้ง แต่ถ้าในช่วง ๕ วินาทีที่พฤติกรรมเกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งประเภท ก็จดบันทึกลงไปทุกประเภท

๒. รวบรวมความถี่ของพฤติกรรมแต่ละประเภทที่บันทึกไว้ ภายหลังจากสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนครบ ๓ ครั้งแล้ว เพื่อนำมาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบปริมาณความถี่ของพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนประเภทต่างๆ ทั้งระหว่างกลุ่ม และภายในกลุ่ม โดยใช้ $Z - test$

สรุปผลการค้นคว้า

๑. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้ มากกว่านักศึกษาฝึกสอนที่เรียนโดยวิธีสอนตามปกติ คือ

- (๑) การยอมรับความรู้สึกรักนักเรียน
- (๒) การชมเชยหรือกระตุ้น
- (๓) การเสริมกำลังใจ
- (๔) การใช้คำถามแบบแคบ
- (๕) การใช้คำถามแบบกว้าง
- (๖) อิทธิพลการสอนทางอ้อม
- (๗) การผูกคอบสนองของนักเรียน
- (๘) การพูดริเริ่มของนักเรียน
- (๙) พฤติกรรมทางวาทาของนักเรียน
- (๑๐) กิจกรรมของครู
- (๑๑) กิจกรรมของนักเรียน
- (๑๒) กิจกรรมกรรมการเรียนการสอน

๒. นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกติ มีพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้ มากกว่านักศึกษาฝึกสอนที่เรียนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง คือ

- (๑) การบรรยาย
- (๒) อิทธิพลการสอนทางตรง
- (๓) พฤติกรรมทางวาทาของครู

๓. พฤติกรรมการเรียนการสอนที่นักศึกษาฝึกสอนทั้งสองกลุ่ม มีปริมาณความถี่ที่ไม่แตกต่างกัน มี ๔ ประเภท คือ

- (๑) การยอมรับความคิดเห็นนักเรียน
- (๒) การแนะแนวทาง
- (๓) การวิจารณ์หรือคัดค้านด้วยอำนาจของครู
- (๔) ความเจ็บหรือสับสน

๔. การเปรียบเทียบอัตราส่วนปริมาณความถี่ ระหว่างพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง ภายในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง ใช้พฤติกรรมทั้งสองประเภทในอัตราส่วนที่เท่ากัน คือ ๑ ต่อ ๑ โดบไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกติ ใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม น้อยกว่าพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และพบว่าอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง เป็น ๑ ต่อ ๑.๕๑

๕. การเปรียบเทียบอัตราส่วนปริมาณความถี่ ระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครู กับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน ภายในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่า นักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมทางวาจาของครู มากกว่าพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และพบว่าอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมทั้งสองประเภทนี้ เป็น ๓.๒๕ ต่อ ๑ ส่วนนักศึกษาฝึกสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกติ มีพฤติกรรมทางวาจาของครู มากกว่าพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และพบว่าอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมทั้งสองประเภทนี้ เป็น ๖.๑๘ ต่อ ๑

อภิปรายผล

ในการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนสังคมศึกษา ในชั้นประถมปีที่ ๓ - ๔ ของนักศึกษาคณะ ป.กค. ที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนตามปกตินั้น จากผลการศึกษาปรากฏว่า พฤติกรรมการเรียนการสอน

ประเภทต่างๆหลายประเภท ส่วนใหญ่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑ และมีพฤติกรรม ๕ ประเภท ที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ แต่ยังไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พฤติกรรมทั้ง ๕ ประเภทนี้ ได้แก่ การยอมรับความคิดเห็นนักเรียน การแนะแนวทาง การวิจารณ์หรือคัดค้านคำตอบของครู ความเงี้ยบหรือสับสน และพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม ซึ่งนักศึกษากลุ่มที่เรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง ใช้พฤติกรรมประเภทนี้ในปริมาณที่มีอัตราส่วนเท่ากับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง เพื่อผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ จึงมีข้อคิดเห็นและปัญหาบางประการ ที่น่าจะได้นำมาอภิปรายเสนอแนะเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

๑. ในการเปรียบเทียบอัตราส่วนพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อม กับพฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางตรง ภายในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่านักศึกษามีการสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง ใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมในอัตราส่วนที่เท่ากับอิทธิพลการสอนทางตรง คือ ๑ ต่อ ๑ ส่วนนักศึกษามีการสอนที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสอนตามปกตินั้น ใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมน้อยกว่าทางตรง ในอัตราส่วน ๑ ต่อ ๑.๕๑ นี้แสดงให้เห็นว่าการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมของครู ที่แสดงออกถึงความอบอุ่นเป็นกันเองกับนักเรียน มากกว่าวิธีสอนตามปกติ ซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนด้วย ดังที่เฟลนเคอร์ส (Flanders, 1970 : 6) พบว่า ครูประเภทที่ใช้อิทธิพลการสอนทางอ้อมมากกว่าทางตรง จะช่วยเสริมสร้างเจตคติและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าครูประเภทที่ใช้อิทธิพลการสอนทางอ้อมน้อยกว่าอิทธิพลการสอนทางตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การศึกษารังนี้ปรากฏว่ามีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่บีบจำกัด และนักศึกษามองก็เคยชินกับวิธีสอนตามปกติมาเป็นเวลาช้านานแล้ว จึงทำให้นักศึกษามีการสอนกลุ่มที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณ์จำลอง มีอัตราส่วนการใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมกับทางตรงเท่ากัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็มีแนวโน้มว่านักศึกษากลุ่มนี้มีการใช้พฤติกรรมที่มีอิทธิพลการสอนทางอ้อมมากกว่าทางตรงด้วย แต่ยังไม่มากพอที่จะทำให้เห็นได้ชัดเจน

๒. การเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างพฤติกรรมทางวาจาของครูกับนักเรียน ภายในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่านักศึกษาทั้งกลุ่มสถานการณ์จำลองและกลุ่มปกติ ใช้พฤติกรรมทางวาจามากกว่านักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ (แต่กลุ่มปกติใช้มากกว่ากลุ่มสถานการณ์จำลอง) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เครื่องมือที่ใช้สังเกตพฤติกรรม การเรียนการสอน ซึ่งคัดแปลงมาจากเครื่องมือของเฟลนเคอร์สันน์ ได้แบ่งพฤติกรรมทางวาจาของครูไว้ถึง ๗ - ๘ ประเภท คือตั้งแต่พฤติกรรมประเภทที่ ๑ ถึงพฤติกรรมประเภทที่ ๗ เป็นพฤติกรรมทางวาจาของครูทั้งสิ้น จำนวนพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียนมีเพียง ๒ ประเภท เท่านั้น คือพฤติกรรมประเภทที่ ๘ การพูดตอบสนองของนักเรียน และพฤติกรรมประเภทที่ ๙ การพูดริเริ่มของนักเรียน ดังนั้นถ้านักเรียนจะใช้พฤติกรรมทางวาจาประเภทอื่นๆที่นอกเหนือไปจากพฤติกรรม ๒ ประเภทดังกล่าวแล้ว เครื่องมือนี้ก็ไม่สามารถบันทึกให้ละเอียดลงไปได้ แต่อย่างไรก็ตาม เครื่องมือนี้ก็ยังสามารถให้เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนว่า ครูส่วนส่วนใหญ่พูดเก่งมาก ดังที่สุมิทร คุณานุกร (๒๕๑๕ : ๘๘) ได้รวบรวมสถิติผลการวิจัยในการเรียนการสอนของครูไทยโดยทั่วไป ก็ได้ผลเช่นเดียวกันนี้ คือ ครูไทยใช้เวลาพูดประมาณร้อยละ ๖๗ ของเวลาทั้งหมด ส่วนนักเรียนใช้เวลาพูดเพียงร้อยละ ๑๕ ของเวลาทั้งหมด และการพูดแสดงความคิดเห็นริเริ่มของนักเรียน มีเพียงร้อยละ ๔ ของเวลาทั้งหมดที่นักเรียนพูดเท่านั้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาคั้งนี้ ปรากฏว่าผลไม่ได้แตกต่างไปจากสถิติการวิจัยดังกล่าวข้างต้นนี้มากนัก เพราะจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักศึกษาฝึกสอนกลุ่มสถานการณ์จำลอง ใช้พฤติกรรมทางวาจาของครู หรือครูใช้เวลาพูดร้อยละ ๖๐.๕๒ ของเวลาทั้งหมด ส่วนกลุ่มปกตินั้น ครูใช้เวลาพูดถึงร้อยละ ๖๕.๘๖ ของเวลาทั้งหมด สำหรับพฤติกรรมทางวาจาของนักเรียน หรือ นักเรียนพูดนั้น กลุ่มสถานการณ์จำลอง นักเรียนใช้เวลาพูดร้อยละ ๑๘.๓๖ ของเวลาทั้งหมด แต่กลุ่มปกติ นักเรียนใช้เวลาพูดเพียงร้อยละ ๑๓.๘๗ ของเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนทั้งหมด

๓. จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีปัญหาหรืออุปสรรคบางประการที่ทำให้พฤติกรรมการเรียนการสอนประเภทต่างๆ ไม่สามารถสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนดไว้ทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะปรากฏว่า ยังมีพฤติกรรมบางประเภท (ดังที่กล่าวมาแล้ว) ที่ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานอย่างมีนัยสำคัญ เพียงแต่มีแนวโน้มว่าจะเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้เท่านั้น ทั้งนี้อาจมีปัญหหรืออุปสรรคบางประการที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติหรือฝึกทักษะการสอน เพื่อให้ นักศึกษาคู ปร.กศ. กลุ่มที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิธีสถานการณจำลอง สามารถนำทักษะหรือพฤติกรรมมาเรียนการสอนประเภทต่างๆที่พึงปรารถนา ไปใช้ในการสอนจริงๆได้นั้น ปรากฏว่าระยะเวลาในการฝึกมีน้อยมาก เพียง ๑๐ หรือ ๑๑ ชั่วโมงเท่านั้น (ในหลักสูตรวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม สำหรับนักศึกษาคู ปร.กศ.นั้น กำหนดให้เรียนวิชานี้เพียง ๑ หน่วยกิต ต่อ หนึ่งภาคเรียน คือ ให้เรียนเพียงสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงเท่านั้น) เมื่อเวลาผ่านไปจำกัด และมีเนื้อหาที่จะต้องเรียนมากมายเช่นนี้ การฝึกปฏิบัติหรือฝึกทักษะการสอนต่างๆ จึงไม่อาจทำได้เต็มที่ ประกอบกับพฤติกรรมมาเรียนการสอนบางประเภทนั้น จำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกนานพอสมควร จึงจะทำให้ผู้ฝึกสามารถนำไปใช้ในการสอนจริงๆได้ การฝึกทักษะประเภทนี้ เพียงไม่กี่ครั้ง จะไม่ได้ผลตามที่ต้องการ

๓.๒ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีตัวแปรบางประการที่ผู้วิจัยไม่สามารถจะควบคุมได้ ทั้งในด้านนักศึกษาคูสอน และในค่านักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาคูสอน ตัวแปรต่างๆเหล่านี้ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งของนักศึกษาและของนักเรียน ซึ่งมีระดับความรู้และความสามารถแตกต่างกันในแต่ละคน ความตั้งใจในการสอนและการเรียนของนักศึกษาคูสอนและของนักเรียน จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องไม่เท่ากัน เหล่านี้เป็นต้น และตัวแปรต่างๆเหล่านี้ มีอิทธิพลสามารถทำให้การวิจัยครั้งนี้ ไม่บรรลุผลตามที่ต้องการได้

๓.๓ ความเคยชินกับการสอนแบบบรรยาย ที่นักศึกษาคูสอนทั้งสองกลุ่มได้รับมาจากการเรียนวิชาต่างๆ ในสถาบันการศึกษาที่ตนเรียนมาเป็นเวลาช้านาน นับตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และในสถาบันฝึกหัดครูเอง ปัจจุบันอาจารย์ผู้สอนก็ยังนิยมใช้การสอนแบบบรรยายกันเป็นส่วนใหญ่ และการสอนแบบบรรยายนี้จะเน้นเนื้อหาวิชาในค่านทฤษฎี ซึ่งตรงข้ามกับการสอนโดยวิธีสถานการณจำลองที่เน้นในค่านปฏิบัติ ดังนั้นเมื่อระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเวลาที่นักศึกษาได้รับหรือเคยฝึกการสอนแบบบรรยายมาช้านานจนเคยชิน (จนบางคนเข้าใจผิดคิดว่าการสอนแบบบรรยายนั้นสามารถใช้สอนได้หมดกับทุกวิชา แก่ความจริงการสอนแบบบรรยายนั้น บางวิชาที่เหมาะสมที่จะใช้ บางวิชาที่ไม่เหมาะสม) เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงทำให้ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมมาเรียนการสอน ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นผลการศึกษาค้นคว้า

ยังมีข้อที่น่าสังเกตุเกี่ยวกับการสอนแบบบรรยายว่า นักศึกษาฝึกสอนทั้งสองกลุ่มใช้พฤติกรรมการสอนประเภทการบรรยายมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาค้างนี้สอดคล้องกับการศึกษาของลินจง บุญยั้งยืน (๒๕๑๖ : ๘๗) และ สุพจน์ อิ่มเพิ่มพูน (๒๕๑๘ : ๘๕) ที่ตรวจสอบพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกสอนที่วิทยาลัยครูนครปฐมเช่นเดียวกัน และพบว่าพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา (ป.กศ.) ที่มีพฤติกรรมมากที่สุดคือ พฤติกรรมประเภทการบรรยาย หรือการสอนโดยวิธีบอกเล่านั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการสอนวิชาการศึกษา โดยเฉพาะวิชาวิธีสอนต่างๆในระดับชั้น ป.กศ.นั้น อาจารย์ผู้สอนควรจัดสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง ซึ่งเน้นในเรื่องการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะการ สคน สามารถปรับปรุงคุณภาพการสอนของนักศึกษาครูให้สอดคล้องกับความต้องการไปใช้ปฏิบัติการสอนจริงๆ ได้ดีกว่าวิธีสอนทางปกติซึ่งเน้นแต่เพียงการบรรยายด้านทฤษฎี
๒. นักบริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ หรือ ผู้บริหารระดับสูงในวิทยาลัยครูต่างๆ หรือสถาบันการศึกษาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู ควรจะสนับสนุนและส่งเสริมโครงการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง และควรจะเชิญวิทยากร หรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ หรือเป็ประสบการณ์ในเรื่องการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง มาให้คำแนะนำอบรมครูอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู ให้มีความรู้ความเข้าใจในการสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้จริงๆ
๓. ก่อนที่จะลงนักศึกษาครูออกไปฝึกสอนตามโรงเรียนต่างๆ อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูในสถาบันฝึกหัดครู จะต้องตระหนักในหน้าที่สำคัญของตน ที่จะต้องเตรียมนักศึกษาครูให้ออกไปเป็นครูที่ดี มีความสามารถในการสอน และเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยึดถือของผู้เรียนได้ การที่จะปลูกฝังคุณค่าที่ดีงามต่างๆให้แก่นักศึกษาครูนั้น จะต้องคำนึงถึงด้านกาปฏิบัติให้มาก เพราะจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการศึกษานั้น ไปได้สอนให้คน-ครู-ในสิ่งที่เขายังไม่เคยรู้- แต่สอนให้คนได้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ซึ่งเขา

ยังไม่เคยประพฤติปฏิบัติมาก่อน ดังนั้นวิธีสอนใดที่เน้นในเรื่องการปฏิบัติ เช่น การสอนโดยวิธีสถานการณจำลอง เป็นต้น อาจารย์ผู้สอน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูในสถาบันฝึกหัดครูควรจะสนใจศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ และนำมาใช้ในการเตรียมนักศึกษาคู ให้สามารถออกไปปฏิบัติการสอนและเป็นครูที่ดีได้จริง

๘. ควรจะมีการจัดสัมมนาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรม การเรียนการสอน ควบคู่กันไปกับการให้การศึกษาอบรมการสอน เคยวิธีสถานการณจำลอง แก่อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรณีการสอนของนักศึกษาฝึกสอน ตลอดจนทั้งตัวนักศึกษาฝึกสอนเอง ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ และสามารถจะประเมินผลการสอนของตนเองได้ ทั้งนี้ เพื่อจะได้ปรับปรุงการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

๑. ควรจะได้มีการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนทั้งด้านทัศนคติความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สอน จากการสอนโดยวิธีสถานการณจำลอง เปรียบเทียบกับวิธีสอนตามปกติ ว่ามีผลแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

๒. ควรจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบคุณค่าของการสอนโดยวิธีสถานการณจำลอง กับวิธีสอนแบบอื่นๆที่ไม่ใช่วิธีสอนตามปกติ เช่น เปรียบเทียบกับการสอนเป็นคณะ (Team - Teaching) การสอนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction) เป็นต้น เพื่อศึกษาว่าวิธีสอนแบบใดจะเหมาะสมและได้ผลดีที่สุด

๓. ควรจะหาคณะการการสอนโดยวิธีสถานการณจำลอง ไปใช้กับวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาวิธีสอนคู่บ้าง เช่น วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เป็นต้น และมีการวิจัยเปรียบเทียบวิธีสอนตามปกติ ว่าจะมีผลแตกต่างกับการสอนในวิชาวิธีสอนหรือไม่ อย่างไร นอกจากนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะมีกลุ่มตัวอย่างในระดับการศึกษาคู่บ้าง หรือถ้าจะทำได้ทุกระดับ การศึกษาก็ยิ่งดี และใช้เวลาดทดลองให้นานพอสมควร มีกลุ่มตัวอย่างหรือเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่มีปริมาณและคุณภาพมากกว่าการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาวิจัยถูกต้อง ชัดเจนกว้างขวางและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ธีรชัย ปุณณโชติ "การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ" ประมวลบทความจิตวิทยาการศึกษา เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาจิตวิทยา ศึกษานิเทศกรรม การฝึกหัดครู โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๗, ๑๔๐ หน้า
- นันทนา จุฑังตะ การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับ ป.กศ.ที่ออกฝึกสอน ต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนักศึกษในการฝึกแก้ปัญหา ก่อนออกฝึกสอน วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๗, ๘๕ หน้า
- นาฏเฉลียว สุมาวงศ์ และคนอื่นๆ ระเบียบวิธีสอนทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ ๔ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๒๑๔ หน้า
- นิรมล ไกรฤณาศัย การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๔ - ๒๕๑๑ ในโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคการศึกษา ๗ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๘๘ หน้า
- ประเสริฐ จริยานุก การใช้ Interaction Analysis วิเคราะห์การสอนของนักเรียนฝึกสอนชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โดยการสังเกตด้วยระบบ The Reciprocal Category System , วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๑๗ หน้า
- พึงใจ สิบขวานนท์ "การสอนแบบจุลภาค (Micro-Teaching) และทักษะการสอน" คู่มือฝึกสอน ๑๗ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๗, ๑๑๔ หน้า
- ไพฑูรย์ ธรรมแสง ความบกพร่องของครูชั้นประถมศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถม พุทธศักราช ๒๕๐๓ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๗, ๑๑๐ หน้า

- ไพศาล อันประเสริฐ การศึกษาพฤติกรรมของนิสิตปริญญาตรี สาขาประถมศึกษา ที่ออกฝึกสอน
ต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation)
เพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตนักศึกษา ในการฝึกแก้ปัญหา ก่อนออกฝึกสอน ปรินิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๗, ๑๐๗ หน้า
- ละออ การญวนวิช และคนอื่นๆ วิธีสอนทั่วไป โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม ๒๕๑๗, ๒๒๒ หน้า
- ลินจง บุญขั้งยืน การสังเกตและวิเคราะห์การสอนวรรณคดีไทยของนักศึกษาฝึกสอน ชั้นประ
ภาณียบัณฑิตวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูนครปฐม ปีการศึกษา ๒๕๑๕ ด้วยระบบ The
Reciprocal Category System ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๖, ๖๐ หน้า
- ล้วน สายยศ และอังคณา คันถิรัตนานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๕,
๒๗๒ หน้า
- วราภรณ์ ชัยโอกาส การสังเกตและวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบ
สวนสอบสวน และการสร้างโครงข่ายการสอน ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชา
การศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๕๑ หน้า
- ศิริลักษณ์ อุดาหะ การศึกษากาใช้ Micro-Teaching ในการฝึกสอนของวิทยาลัยครูกรม
บุรี ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๗, ๗๓ หน้า
- ศึกษาธิการ, กระทรวง รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๓ โรงพิมพ์
คุรุสภา ๒๕๑๗, ๕๔ หน้า
- ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๑๓ โรงพิมพ์
คุรุสภา ๒๕๑๔, ๕๓ หน้า
- สาคร นิปรียาย การสังเกตและวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนในแนวสืบสวนสอบสวน
กับการสอนในแนวเดิม ของนักเรียนฝึกสอนชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๖, ๓๑๕ หน้า
- สิปปนนท์ เกตุทัต การปฏิรูปการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๘, ๒๕๔ หน้า

สิริมา เล็บครุฑ การศึกษาคติกรรมของนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง ที่ออกฝึกสอน ท่อการแก้
ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึก
สอนนักศึกษา ในการฝึกแก้ปัญหาที่นอกออกฝึกสอน ปริญญาโท กค.ม. วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๗, ๑๒๕ หน้า

สุพจน์ อิ่มเฟื้อนพูล การสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนฝึก
สอนชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๑๗ วิทยานิพนธ์ กค.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๘, ๗๐ หน้า

สุมิตร คุณานุกร "ภาษาท่าทาง" วิทยาสาร ๒๗ (๑) : ๔๘-๕๒ มกราคม ๒๕๑๘

โสมณ จันทร์มัย "ศึกษาพรรณ" วิทยาสาร ๒๖ (๓๕) : ๕-๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๘

อารีย์ รัชฎวงษ์ การศึกษาคติกรรมของนิสิตระดับการศึกษามัธยมศึกษา ที่ออก
ฝึกสอน ท่อการแก้ปัญหในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลอง (Simulation)
ของปัญหา เพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตฝึกสอน ในการฝึกแก้ปัญหาที่นอกออกฝึกสอน วิทยานิพนธ์
กค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๗, ๑๐๘ หน้า

อารี สันตหวี "ขอกครู" ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระจ
ทรงศึกษาธิการ ๒๕๑๓, ๒๑๐ หน้า

Amidon, Edmund J., and Flanders, Ned A., Interaction Analysis : Theory
Research and Application, pp. 122 - 123, Addison - Wesley
Publishing Company, Massachusetts, 1967.

Attig, John C., "The Use of Games as a Teaching Technique," Social
Studies, 58 : 25 - 29, January, 1967.

Bielski, Peter Anthony, "An Investigation of the Effect of Simulation on
Teacher Acceptance of Pupil Response," Dissertation Abstracts
International, 34 (12) : 7618 A, June, 1974.

- Cordtz, William Austin, "A Simulation Methodology of Instruction in a College Course of American Studies," Dissertation Abstracts International, 30 (9) : 3854 A, March, 1970.
- Emmer, T. Edmund, "Transfer of Instructional Behavior and Performance Acquired in Simulated Teaching," The Journal of Education Research, 65 (4) : 78 - 82, December, 1971.
- Flanders, Ned A., Analyzing Teaching Behavior, Addison - Wesley Publishing Company, Massachusetts, 1970, 448 pp.
- Flanders, Ned A., Teacher Influence, Pupil Attitudes and Achievement, Cooperative Research Monograph No 12- OE - 25040, Department of Health, Education and Welfare, 1965.
- Gage, N. L., Handbook of Research on Teaching, Rand McNally Company, Chicago, 1969.
- Garvey, Dale M., A Preliminary Evaluation of Simulation, A paper presented at 46 th. Annual Meeting of the National Council for the Social Studies Cleveland, Ohio, November, 1966, 18 pp.
- Goldthwaite, Daniel Thadders, "A Study of Micro - Teaching in the Pre-service Education of Science Teachers," Dissertation Abstracts International, 29 : 3021 A, 1969.

- Gray, Audrey W., Education in Thailand : A Sector Study, Prepared for the United Operation Mission to Thailand Agency for International Development, Bangkok, Thailand, 1971.
- Gullford, J. P., Fundamental Statistics in Psychology and Education, Mc Graw - Hill Book Company, New York, 1965, 605 pp.
- Johnson, W. D., "Micro - Teaching : A Medium in which to Study Teaching," The High School Journal, 51 : 86 - 89, 1967.
- Kallenbach, W. W., and Gall, M. D., "Micro - Teaching Versus Constructional Methods in Training Elementary Intern Teachers," The Journal of Educational Research, 63 : 130 - 141, November, 1969.
- Kersh, Best Y., "The Classroom Simulator," The Journal of Teacher Education, 13 : 110, March, 1963.
- Macatangay L. V., What's Micro - Teaching? Philippines Normal College, Manila, January, 1972, 110 pp.
- Marte, De Patrich Jerome, "The Effects of Micro - Teaching on the Intensions, Perceptions, and Classroom Verbal Behaviors of Teacher of Sciences Process Approach," Dissertation Abstracts International, 29 (9) : 3020 A. March, 1968.

- Mocadlo, Paul Edward, "An Investigation of the Effects of Micro - Teaching on the Abilities of Prospective Secondary Science and Mathematics Teachers to Use the Inquiry Strategy of Instruction," Dissertation Abstracts International, 34 (8) : 4968 A, February, 1974 .
- Montross, Harold W., "Temperament and Teaching Success," Journal of Experimental Education, 23 : 73 - 97, September, 1954.
- Ober, Richard L., "The Reciprocal Category System," Journal of Research and Development in Education, pp. 34 - 51, 1970 .
- Pappalardo, Salvator J., "An Investigation of the Efficacy of In - Basket and Role Playing Variation of Simulation Technique for Use in Counselor Education," Dissertation Abstracts International, 33 : 2721 A, December, 1972.
- Schultz, Landall L., Simulation in Social and Administrative Science, Prentice - Hall, Inc., New Jersey, 1972, 768 pp.
- Soar, Robert S., "Optimum Teacher Pupil Interaction for Pupil Growth," Educational Leadership, 26 : 275 - 280, 1968 .
- Sweeney, Margaret Wilson, "The Effects of Two Organizational Patterns of Microsimulated Teaching Experiences on the Verbal Behavior of Student Teachers Trained and Not Trained in Interaction Analysis," Dissertation Abstracts International, 29 (4) : 1155 A, October, 1968 .

Tansey, P. J., and Unwin, Derick, Simulation and Gaming in Education,
Methuen Educational Ltd., London, Toronto, Sydney, Wellington,
1969, 152 pp.

Tucker, David Greer, "The Effect of a Simulation Treatment on Their
Inner - City Classroom Pupils," Dissertation Abstracts
International, 33 (2) : 657 A, August, 1972 .

การประเมิน

ภาคผนวก ก.

โครงการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม

โดยวิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนความปกติ

โครงการสอน

วิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม (กศ. ๕)

นักศึกษากลุ่มที่สอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง	นักศึกษากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนถามปกติ
<p>สัปดาห์ที่ ๐</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ศึกษาแผนการเรียนการสอนสำหรับวิชานี้ ๒. ใ้ทำงานวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๐๓ วิชาสังคมศึกษา โดยวิเคราะห์ในด้าน <ul style="list-style-type: none"> - ความเหมาะสมในเนื้อหา กับวัยของผู้เรียน - การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น - อื่น ๆ ๓. บรรยายเทคนิคและกลวิธีในการสอน <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการเขียนรู้อย่างย่อ - การเสริมกำลังใจ - การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน - มุกตลก - การใช้คำถาม - การใช้ภาษา 	<p>สัปดาห์ที่ ๑</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ศึกษาแผนการเรียนการสอนสำหรับวิชานี้ ๒. บรรยายความหมายและความมุ่งหมายของการสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม ๓. ใ้ทำงานวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๐๓ วิชาสังคมศึกษาในชั้นประถม โดยวิเคราะห์ในด้าน <ul style="list-style-type: none"> - ความเหมาะสมของเนื้อหา กับวัยของผู้เรียน - การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น - อื่น ๆ

นักศึกษากลุ่มที่สอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง

นักศึกษากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามปกติ

สัปดาห์ที่ ๒

- ๑. ส่งงานที่ได้รับในสัปดาห์ที่ ๑
- ๒. ชี้แจงเรื่องการตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและการทำบันทึกการสอน
- ๓. ให้งานทำแบบฝึกหัดการตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
- ๔. แบ่งกลุ่มการทำงานบันทึกการสอน และเตรียมการสอน ๔ กลุ่ม

สัปดาห์ที่ ๓

- ๑. ส่งงานที่ได้รับในสัปดาห์ที่ ๒
- ๒. สาธิตการใช้รูปแบบการสอน และการทำบันทึกการสอน
- ๓. เสนอแนะแนวการสอนและวิจารณ์การสอน
- ๔. แจกแบบวิจารณ์การสอน
- ๕. ใ้้งานทำบันทึกการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถม ๑ เรื่อง เวลา ๑ ชั่วโมง ส่งงานในสัปดาห์ที่ ๒
- ๖. ให้งานทำแบบฝึกนักวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษา ๑ เรื่อง ส่งงานในสัปดาห์ที่ ๑๐

สัปดาห์ที่ ๒

- ๑. บรรยายเทคนิคและวิธีสอนสังคมศึกษา
 - จิตวิทยาในการสอนสังคมศึกษาและทัศนวิทยาของเด็ก
 - การเลือก และการจัดเนื้อหาของวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถม
 - การสอนวิชาสังคมศึกษาให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น
- ๒. ส่งรายงานการวิเคราะห์หลักสูตร

สัปดาห์ที่ ๓

- ๑. หลักการของลัทธิประชาธิปไตย และการฝึกประชาธิปไตย ตลอดจนการปลูกฝังทัศนคติในการเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน
- ๒. บรรยายวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม และเทคนิคในการสอน
- ๓. ใ้้งานโดยให้เขียนรายงานปัญหาการสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม ที่นักเรียนเคยพบมา เขียนประมาณ ๑ หน้า

นักศึกษากลุ่มที่สอนโดยวิธีสถานการณจำลอง	นักศึกษากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามปกติ
<p>สัปดาห์ที่ ๘ - ๑๑</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ทดลองสอนตามกลุ่มที่แบ่งไว้ กลุ่มละ ๒๕ นาที โดยให้สอนในชั้นประถม ๑ ถึง ประถม ๔ ชั้นละ ๒ กลุ่ม ๒. ศึกษาวินัยการสอน <p><u>หมายเหตุ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การศึกษาวินัยการสอน ทุกครั้งที่สอน จะแบ่งนักศึกษาเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งปฏิบัติให้เป็นนักเรียนในชั้นประถมศึกษา และอีกกลุ่มหนึ่งให้ทำหน้าที่วิจารณ์การสอนของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม หมุนเวียนกันไป และการศึกษาวินัยการสอน จะมีทั้งอภิปรายและส่งงานวิจารณ์เป็นลายลักษณ์อักษรด้วย ๒. การวัดผลและการประเมินผล จากงานระหว่างภาค คือ <ul style="list-style-type: none"> - งานตอนเบิ่กลุ่ม - การศึกษาวินัยการสอน - งานที่สั่งให้ทำ ๓. การวัดผลและการประเมินผลจากการลอมปลายภาค 	<p>สัปดาห์ที่ ๘</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งงานที่ให้ในสัปดาห์ที่ ๓ ๒. บรรยายเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ <ul style="list-style-type: none"> - วิธีสอนแบบบรรยาย - วิธีสอนแบบใช้คำราว - การสอนตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ - วิธีสอนแบบหน่วย <p style="text-align: center;"> ฯลฯ</p> <p>สัปดาห์ที่ ๙</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สาธิตการสอนแบบต่างๆให้นักศึกษาดู ๒. นำปัญหาการสอบสัมภาษณ์มาในชั้นประถมอภิปราย เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา ๓. ให้งาน โดยให้เขียนวิจารณ์การสอน สังคมศึกษาในชั้นประถม ประมาณ ๑ หน้า <p>สัปดาห์ที่ ๑๐</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งงานที่ให้ในสัปดาห์ที่ ๙ ๒. บรรยายเรื่องอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา ๓. ให้งานทำอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา สำหรับชั้นประถมศึกษา ๑ ชั้น โดยทำจากวัสดุที่หาง่าย แล้วส่งใบสัปดาห์ที่ ๑๑

นักศึกษาในกลุ่มที่สอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง	นักศึกษาในกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามปกติ
<p>๔. นักศึกษาทุกคนในกลุ่มนี้ จะได้รับเอกสารเนื้อหาวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม ทางหลักสูตร ป.๑๙. ไว้ศึกษาด้วยตนเอง</p>	<p>สัปดาห์ที่ ๗</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บรรยายเรื่องการวัดผล <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการวัดผล - ประเภทเป็นชนิด - จุดมุ่งหมายของการวัดผล - หลักการวัดผลที่ดี - วิธีทำการวัดผล เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบปากเปล่า และการสอบด้วยข้อเขียนอัตนัย หรือปรนัย เป็นต้น ๒. ให้ระเบียบวิธีทำการวัดผลในชั้นประถมศึกษา ๓. ให้งาน โดยให้ผลของข้อสอบแบบต่างๆ แบบละ ๔ ข้อ <p>สัปดาห์ที่ ๘</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งงานให้ทำ สัปดาห์ที่ ๗ ๒. สอนเรื่องโครงการสอนและบันทึกการจอบ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการจอบรายปี - โครงการจอบรายภาค - โครงการจอบรายเดือน ๓. ให้อุทธรณ์อย่างโครงการสอนแบบต่างๆ

นักศึกษากลุ่มที่สอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง

นักศึกษากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนตามปกติ

สัปดาห์ที่ ๕

๑. บรรยายเรื่องโครงการสอนและบันทึก
ที่กการสอน (ต่อ)
 - การตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
 - การทาบบันทึกการสอน
๒. ให้ดูตัวอย่างการทาบบันทึกการสอน
๓. ให้งาน โดยให้เขียนบันทึกการสอนวิชา
สังคมศึกษาในชั้นประถม คนละ ๑
เรื่อง ใช้เวลา ๑ ชั่วโมง ส่งในสัปดาห์
ที่ ๑๐ - ๑๑
๔. แบ่งกลุ่ม สัทธิการสอนเป็น ๒ กลุ่ม

สัปดาห์ที่ ๑๐ - ๑๑

๑. ส่งงานอุปกรณ์การสอน ๑ ชิ้น และ
บันทึกการสอน
๒. สัทธิการสอนของกลุ่มที่ ๑. และกลุ่ม
ที่ ๒
๓. วิจารณ์การสอนร่วมกัน
๔. สรุปอภิปรายการเรียนการสอนในวิชานี้

หมายเหตุ หลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

๑. จากงานระหว่างภาค คือ
 - งานที่ทำส่ง และความสนใจในการ
เรียน
 - การแสดงความคิดเห็นในขณะสอน
๒. จากการสอนปลายภาค

ภาคผนวก ข.

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกต

และ

ตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรม

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม โดยใช้สูตรของ สกอตต์ (Ober, 1971 : 80) ดังนี้

$$\text{Reliability} = \frac{Po - Pe}{1.00 - Pe}$$

- Po หมายถึงอัตราส่วนของ Probability ของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกันของผู้สังเกตสองคน
- Pe หมายถึงอัตราส่วนของ Probability ของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกัน ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญของผู้สังเกตสองคน
- Pe หาได้จากสัดส่วนของความถี่ของพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุดและรองลงมา โดยเลือกจากผู้สังเกตคนใดคนหนึ่ง นำค่าทั้งสองมาบวกกันแล้วหารรวมกัน

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยการรวบรวมพฤติกรรมที่บันทึกได้ในแต่ละประเภทของผู้สังเกตทั้งสองคน แล้วหาผลต่างระหว่างจำนวนร้อยละของพฤติกรรมในแต่ละประเภทของผู้สังเกตทั้งสอง หาค่า Po และ Pe แล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นได้

Po หาได้จากผลต่างระหว่าง 1.00 และค่าผลรวมของผลต่างระหว่างจำนวนร้อยละของพฤติกรรม ของผู้สังเกตทั้งสองคน

ตัวอย่างการหาค่าความเชื่อมั่นของผู้วิจัย ได้แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตัวอย่างการหาค่าความเชื่อมั่นการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรม ๑ ครั้ง

สัญลักษณ์ แทนพฤติกรรม	ผู้สังเกตคนที่ ๑	ผู้สังเกตคนที่ ๒	ผลต่างระหว่าง ผู้สังเกต	หมายเหตุ
๑	—	—	—	
๒	๑๐	๘	๒	
๓	๑	๖	๐	
๔.๑	๑๓	๑๔	๑	
๔.๒	๑	๑	๐	
๕	๓๗	๓๕	๒	
๖	—	—	—	
๗	—	—	—	
๘	๑๐	๑๐	๐	
๙	๑	๑	๐	
๑๐	๕	๕	๐	
๑๑	๑๐	๑๑	๑	
๑๒	๘	๑๐	๒	
รวม	๑๐๐	๑๐๐	๘	

การหาค่าความเชื่อมั่น

$$P_o = 1.00 - 0.08 = 0.92$$

$$P_e = (0.37)^2 - (0.37)^2 = 0.00$$

$$\text{Reliability} = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e} = \frac{0.92 - 0.00}{1.00 - 0.00} = 0.92$$

ตัวอย่างการบันทึกพฤติกรรม การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา
 ของนักศึกษาฝึกสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
 เรื่องวันปิยมหาราช ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘

ผู้แสดง	พฤติกรรม	สัญญาณชี้ชัด
ครู	นักเรียนวันนี้เป็นวันอะไร	๔.๑
นักเรียน	วันออกพรรษา	๘
ครู	ถูกแล้ว และวันออกพรรษาวันนี้ตรงกับวันที่เท่าไรนักเรียน	๒, ๔.๑
นักเรียน	๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘	๘
ครู	พຽງนี้แล้ววันอะไร นักเรียน	๔.๑
นักเรียน	วันถัดมาครดาวดิงส์	๘
ครู	อืม เก่ง และพຽງนี้วันที่เท่าไรละ	๒, ๔.๑
นักเรียน	๑ ตุลาคม	๘
ครู	มะรืนแล้ววันที่เท่าไร	๔.๑
นักเรียน	๒๒ ตุลาคม	๘
ครู	ถ้ามะรืนเป็นวันที่ ๒๒ ตามที่นักเรียนว่า แล้วมะรืนเรื่องโน้นละ	๓, ๔.๑
นักเรียน	๒๓ ตุลาคม เป็นวันปิยมหาราช	๘
ครู	เก่งมาก ที่นักเรียนบอกกว่าวันที่ ๒๓ ตุลาคมเป็นวันปิยมหาราช นั้น นักเรียนช่วยอธิบายให้ครูเข้าใจหน่อยซิว่าเป็นยังไง	๒, ๓ ๔.๑
นักเรียน	วันปิยมหาราชเป็นวันที่โรงเรียนหยุดครับ	๘
ครู	อืม เก่ง และเป็นยังไงอีก	๒, ๔.๒
นักเรียน	เป็นวันสำคัญของประเทศไทยครับ	๘
ครู	ที่บุญช่วยบอกว่า วันปิยมหาราชเป็นวันสำคัญของไทยนั้น ถูกหรือเปล่า	๓ ๔.๑

ผู้แสดง	พฤติกรรม	สัญญาณลักษณะ
นักเรียน	ถูก	๘
ครู	อืม ถูกแล้ว และนอกจากนั้นยังมีวันอะไร อีกที่เป็นวันสำคัญ	๒, ๘.๑
นักเรียน	วันเข้าพรรษา	๘
ครู	ใช่ วันเข้าพรรษา เออ นักเรียนยกมือกันทั้งชั้นแบบนี้	๒
	แสดงว่า กงอยากจะตอบนะ เอ้าขนิษฐาออกมาซิทำไม	๑
	วันนี้โรงเรียนไม่หยุด	๘.๒
นักเรียน	วันออกพรรษาไม่ใช่วันสำคัญของไทยเหมือนวันเข้าพรรษาคะ	๘
	และถ้าโรงเรียนหยุดกันบ่อยๆก็คงทำไม่ได้ เพราะวันสำคัญ	
	ต่างๆ มีมากแล้ว	๘
ครู	อืม เก่งมากขนิษฐา เอ้า ทุกคนเอามือลงอะ	๒, ๒
	ครูคิดว่าพวกเราคงจะสนใจเรียนกันนะ เพราะเห็นยกมือกับ	๑
	สลอน เออ วันวิสาขบูชาวันนี้ะนักเรียน เป็นวันที่พระบาท	๕
	สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเสด็จสวรรคต ไท่นักเรียนลองอ่าน	
	คำนี้สิ อ่านว่าอย่างไร (ครูชี้คำที่เขียนบนกระดานดำ)	๒
นักเรียน	วันวิสาขบูชา	๘
ครู	อ่านว่าวิสาขบูชาถูกแล้ว เออ คำไม่ถึงเรียกวันที่ ๒๓	๒
	ตุลาคมว่าเป็นวันวิสาขบูชาเล่านักเรียน	๘.๒
นักเรียน	เพราะพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต	๘
	ในวันที่ ๒๓ และพระองค์เป็นที่รักใคร่ของประชาชน เราเคย	๘
	เรียกวันที่ ๒๓ ตุลาคม ว่าวันวิสาขบูชา	๘
ครู	นักเรียนตอบดีกว่านี้ซิ เชิดอยู่หลังชั้น ครูฟังไม่ไถ่ยิน	๒
นักเรียน	วันวิสาขบูชาเป็นวันสวรรคตของรัชกาลที่ ๕ ครับ	๘
ครู	(แสดงกิจกรรมประกอบการสอน โดยนำภาพพระบรมฉายาลักษณ์)	๑๑

ผู้แสดง	พฤติกรรม	สังเกตลักษณะ
	ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และผลงานหรือพระราชกรณียกิจที่สำคัญต่างๆ มาแสดงให้นักเรียนดู)	๑๑
ครู	นักเรียนคุณภาพหนึ่ง ว่าเป็นภาพของใครเอ่ย	๑๑
นักเรียน	รัชกาลที่ ๕	๔.๑
ครู	ที่นักเรียนว่าเป็นภาพหรือพระบรมฉายาลักษณ์ของรัชกาลที่ ๕ นั้น	๔
	นักเรียนทราบว่า พระองค์ได้สร้างอะไรที่สำคัญๆ ให้กับประเทศไทยบ้าง	๓
	ความจริงพระองค์ได้สร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับ	๔.๑
	ประเทศไทยมากมาย เอ้า บรรณาทราบว่า รัชกาลที่ ๕ ได้	๕
	สร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์อะไรบ้างให้กับประเทศไทย	๔.๑
นักเรียน	การประปา	๔
ครู	ใช่ การประปา สมัยก่อนนี้เราไม่มีน้ำประปาใช้ พระองค์เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งการประปาขึ้น เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ถ้าพระองค์ไปสร้างการประปาขึ้น เา เออคิดว่าพวกเราจะเป็นอย่างไร	๒, ๕
นักเรียน	ไม่มีน้ำประปาใช้	๔.๒
ครู	อืม เออคิดเก่งมาก เราจะไม่มีน้ำประปาใช้	๕
	(ครูนำภาพการประปามาติดให้นักเรียนดูหน้าชั้น)	๒
	ภาพที่นักเรียนเห็นนี้เป็นภาพการประปาที่เราใช้กันอยู่ทุกวันนี้	๑๑, ๑๑
	นอกจากประปาแล้วพระองค์ได้สร้างอะไรอีก	๕
นักเรียน	สร้างทางรถไฟ	๔.๑
ครู	ใช่ สร้างทางรถไฟ ต่อไปพระองค์ริเริ่มอะไรขึ้นอีก	๔
นักเรียน	การศาล	๒, ๔.๑
ครู	อืม เก่ง พระองค์เป็นผู้ริเริ่มการศาลขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อให้การพิจารณาคดีดินคดีความต่างๆ ยุติธรรมขึ้น	๔

ผู้แสดง	พฤติกรรม	สัญลักษณ์
	(ครูนำภาพกาลบาติคให้นักเรียนดูเข้าชั้น)	๑๑, ๑๖
ครู	ภาพที่นักเรียนเห็นนี้เป็นภาพศาลสถิตยุติธรรมในประเทศไทยนะ	๕
นักเรียน	นักเรียน เออ นักเรียนเคยไปศาลไหม	๘.๑
นักเรียน	ไม่เคย	๘
ครู	นอกจากศาลแล้ว รัชกาลที่ ๕ สร้างอะไรอีก	๘.๐
นักเรียน	สร้างโรงเรียน	๘
ครู	(ครูนำภาพโรงเรียนมาคิดให้นักเรียนดู)	๑๑, ๑๑
นักเรียน	นี่คือภาพโรงเรียน รัชกาลที่ ๕ ทรงริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนขึ้นมาเป็นครั้งแรกในรัชสมัยของพระองค์	๘
นักเรียน	ก่อนสมัยรัชกาลที่ ๕ คนเขาไปเรียนหนังสือที่ไหนกันครับ	๘
ครู	อืม ไฟศาลตามไถ่ดีมาก สมัยก่อนรัชกาลที่ ๕ ยังไม่มีโรงเรียน	๖
	ผู้ชายก็อยู่วัดเรียนหนังสือกับพระ ส่วนผู้หญิงก็อยู่บ้านเรียนหนังสือ	๕
	หรือช่วยพ่อแม่ทำงานอยู่กับบ้าน	๕
	(ครูนำภาพมาคิดให้นักเรียนดูเข้าชั้น)	๑๑, ๑๖
นักเรียน	สมัยก่อนถ้าคนไม่ได้เรียนหนังสือ และยากจนมาก เขาจะเป็นอย่างไร	๘.๒
นักเรียน	เป็นคนที่ไม่มีความสุข	๘
ครู	ใช่แล้ว เป็นคนที่ไม่มีความสุข เออ นักเรียนเคยเห็นทาสไหม	๒, ๘.๑
นักเรียน	ไม่เคย	๘
ครู	ถ้าไม่เคยก็ไปเป็นไร เพราะสมัยนี้ไม่มีทาสให้ดูแล้ว เอ้า	๑
นักเรียน	นักเรียนมองดูภาพบนกระดานนี้ คอมพิวเตอร์คนนะ วัยเยาว์กับกอบ	๖
	แดนชัยนี่ภาพอะไร	๘.๑
นักเรียน	เป็นภาพของทาสครับ และทาสคือคนที่ยากจนครับ	๘

ผู้แสดง	พฤติกรรม	สัญลักษณ์
ครู	<p>เก่งมาก แคนชัยเข้าใจความหมายของทาสถูกต้องแล้ว พวกเรา พรบเปิดให้แคนชัยหน่อย ที่เขาตอบคำถามได้ถูกต้อง (นักเรียนปรบมือกันทั้งชั้น)</p>	<p>๒, ๒ ๐</p>
ครู	<p>พระราชกรณียกิจที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งรัชกาลที่ ๕ ได้ทรงกระทำ คือ การเลิกทาส สมัยก่อนเราไม่ได้ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ไทย กษัตริย์ไม่ปี่เงินใช้ จะต้องกลับไปเป็นข้าทาสของกษัตริย์ หรือคนที่เขานาย</p>	<p>๕ ๕ ๕</p>
	<p>(กรุณาภาพพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ มาคิดหน้าชั้นให้นัก เรียนดู ประกอบการสอนของครู)</p>	<p>๑๑, ๑๑ ๑๑</p>
	<p>เอา นักเรียนลองบอกครูอีกสักครั้งซิว่า พระราชกรณียกิจของรัชกาล ที่ ๕ มีอะไรบ้าง (ครูชี้ไปที่ภาพ)</p>	<p>๔.๑</p>
นักเรียน	<p>สร้างโรงเรียน</p>	<p>" ๔</p>
ครู	<p>ถูกแล้ว สร้างโรงเรียน</p>	<p>๒</p>
นักเรียน	<p>ครูครับ สมัยก่อนผู้ชายต้องไปอยู่ที่วัด เพื่อเรียนหนังสือกับพระ และผู้หญิงอยู่กับพ่อแม่ที่บ้าน ทำไมเดี๋ยวมีถึงเลิกเป็นแบบนี้จนรับ ผมจะได้ไม่ต้องมาโรงเรียน</p>	<p>๕ ๕</p>
ครู	<p>ที่บุพทรงบอกว่าไม่ต้องมาโรงเรียนนั้น ครูคิดว่าบุพทรงคงอยาก จะอยู่บ้านหรืออยู่วัดมากกว่าโรงเรียน แต่สมัยนี้วิทยากรวาง ใจเรามากกว่าหน้ามาก จำเป็นต้องเรียนหนังสือที่โรงเรียน ซึ่ง ปีครูที่ไค้ศึกษาได้เรียนมาสูงๆเป็นผู้สอน เอา รัชกาลที่ ๕ สร้างอะไรอีก</p>	<p>๓ ๔ ๕ ๕ ๔.๑</p>
นักเรียน	<p>สร้างทางรถไฟ - (ขณะนี้นักเรียนแย่งกันตอบว่านวย)</p>	<p>๔ ๑๐</p>

ผู้แสดง	พฤติกรรม	สัญญาตั้งข้อ
นักเรียน ครู	สร้างศาล สร้างประปา เด็กทาส สร้างโรงเรียน (ครูชี้ให้นักเรียนตอบที่จะยก) เอา ขนิน ภูเขา ช่วยบอกครูชี้ว่า พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ มีอะไรบ้าง	๘, ๘ ๘.๑
นักเรียน ครู	สร้างทางรถไฟ ถูกเขี้ยว สร้างทางรถไฟ เอา ต่อไป เพชรน้อย	๘ ๖, ๘.๑
นักเรียน ครู	สร้างการประปากรับ ใช้ สร้างการประปา บุญช่วย	๘ ๖, ๘.๑
นักเรียน ครู	การศาลกรับ อื่น คือ การศาล เอา บุญทรง	๘ ๖, ๘.๑
นักเรียน ครู	เด็กทาสกรับ ใช้ เด็กทาส ตอนนี้นักครูคิดว่าพวกเรากงจะเปิดตำคอมทีละคน ไม่ตึกตักเหมือนตอนที่แย่งกันคอม ความจริงพระราชกรณียกิจ ของรัชกาลที่ ๕ ยังมีอีกมาก เพราะพระองค์ทรงพระราชสมบัติ มานาน ต่อไปนี้ครูจะให้นักเรียนออกมาช่วยกันตีความเกี่ยวกับ พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ บนป้ายนิทรรศการนี้ (นักเรียนทำกิจกรรม โดยการศึกษาพบป้ายนิทรรศการ)	๘ ๖, ๑ ๕ ๖ ๑๖, ๑๖

ภาคผนวก ค

คู่มือครูและแบบฝึกหัดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

คู่มือครู
วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เรื่อง
วันสำคัญ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของวันต่าง ๆ ต่อไปนี้ได้ คือ วันฉัตรมงคล วันเพ็ญมกราคมระงังก่อ วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
2. นักเรียนสามารถเล่าประวัติความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับวันดังกล่าวข้างต้น (ในข้อ 1) ได้
3. นักเรียนสามารถจะปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ว่าในวันสำคัญดังกล่าวนี้ นักเรียนควร จะปฏิบัติตนอย่างไรบ้างจึงจะเหมาะสม เช่น ในวันเข้าพรรษาควรจะไปทำบุญตักบาตรพระที่วัด เป็นต้น
4. นักเรียนสามารถจะอ่านวัยใจความเนื้อหาในแบบฝึกหัดของนักเรียน และสามารถ จะตอบคำถามในแบบฝึกหัดเหล่านี้ได้อย่างถูกต้อง ไม่ต่ำกว่า 80%
5. นักเรียนสามารถช่วยกันจัดป้ายนิเทศ ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญเหล่านี้ได้
6. นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับวันสำคัญเหล่านี้ได้ เช่น ออกความคิดเห็นเห็นว่า ในวันหยุดเนื่องในวันสำคัญเหล่านี้ นักเรียนควรจะทำอะไรบ้างที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสังคมชาติบ้านเมืองได้ เป็นต้น
7. นักเรียนสามารถที่จะร้องเพลงเกี่ยวกับวันสำคัญต่าง ๆ ได้ คือ เพลงวันวิสาขบูชา และ เพลงวันอาสาฬหบูชา

เนื้อหาที่สอน

1. วันฉัตรมงคลมีเนื้อหาที่สอนดังนี้
 - (ก) ความสำคัญของวันฉัตรมงคล
 - (ข) สิ่งที่ควรปฏิบัติในวันฉัตรมงคล
 - (ค) ถ้ายากเป็นพิเศษ ไก่แก่ บรรพราชาภิเษก กรองราชสมบัติ ฉัตรมงคล
2. วันพืชมงคลจรดพระนังคัลมีเนื้อหาที่สอนดังนี้
 - (ก) การกำหนดพระราชพิธีพืชมงคล
 - (ข) ความสำคัญของพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัล
3. วันวิสาขบูชา เนื้อหา
 - (ก) ความสำคัญของวันวิสาขบูชา
 - (ข) ประวัติความเป็นมาของวันวิสาขบูชา
 - (ค) การปฏิบัติตนในวันวิสาขบูชา
4. วันอาสาฬหบูชา เนื้อหาที่สอนมี
 - (ก) ความรู้และความสำคัญเกี่ยวกับวันอาสาฬหบูชา
 - (ข) การปฏิบัติตนของนักเรียนเืองในวันอาสาฬหบูชา
5. วันเข้าพรรษา เนื้อหาที่สอนมีดังนี้
 - (ก) ความรู้และความสำคัญเกี่ยวกับวันเข้าพรรษา
 - (ข) การปฏิบัติตนของนักเรียนในวันเข้าพรรษา
6. วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เนื้อหาที่สอนมีดังนี้
 - (ก) ความสำคัญของวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ
 - (ข) พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์

อุปกรณ์การสอบ

วันฉัตรมงคล

1. บัตรคำยกเว้น บรมราชาภิเษก กรองราชสมบัติ ฉัตรมงคล บังอรสังสุภภาพ และความหมายของกวีได้อาเน

2. ภาพพระราชพิธีฉัตรมงคล

3. พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช

วันมหามงคลจักรพระนั่งกัก

4. ภาพประธานที่ไปรับข่าวเปิดกักทำกิจ

5. หนังสือพิมพ์ที่ลงภาพข่าวเกี่ยวกับวันพิธีมงคลจักรพระนั่งกัก

6. ภาพการทำนาของทไศย

7. ดนุภาพวันพิธีมงคลจักรพระนั่งกัก

วันวิสาขบูชา

8. ภาพประสูติ ตรีสรู และภาพปรินิพพานของพระพุทธเจ้า

9. ดนุภาพพระนุเศประวัติน

10. หนังสือเรื่องวันเสกักขงเรา ของกระทรวงศึกษาธิการ

11. ดอกไม้ ชูาเทียน

วันอาสาฬหบูชา

12. ภาพรูปเทกนา

13. ภาพเทียนเจ้าพรราชา

14. ภาพเทกนา และการเวียนเทียนเจ้าพรราชา

15. ม้ากนิเทศ

วันเจ้าพรราชา

16. ภาพการมวชนาก

วิธีสอนและกิจกรรม

วันจักรมงคล ตอน 2 ชั่วโมงที่ (ชั่วโมงที่ 7-8)

1. ครูนำภาพพระราชพิธีในวันจักรมงคลมาให้นักเรียนดู แล้วสนทนาซักถามกับนักเรียน และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า วันจักรมงคลคือวันอะไร และสำคัญอย่างไร
 2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า ไทยเราได้รับวัฒนธรรมมาจากอินเดีย ซึ่งถือว่าจักรเป็นเครื่องหมายแสดงถึงการเป็นพระเจ้าแผ่นดินเช่นเดียวกับชาวยุโรป ถือว่ามงกุฎเป็นเครื่องหมายแทนพระเจ้าแผ่นดิน
 3. ครูนำภาพฉัตรและมงกุฎมาให้นักเรียนดู เพื่อประกอบการอธิบายในข้อ 2
 4. ครูสอนคำยาก โดยใช้บัตรคำ รูปภาพ และกล่าวทวนของคำมาให้ให้นักเรียนดู ประกอบคำอธิบาย ดังเช่น
 - ฉัตร หมายถึง เครื่องสูงทำเป็นชั้นๆ ใช้สำหรับปักเป็นเกียรติยศ
 - จักรมงคล หมายถึง พระราชพิธีของ ระเทศจักร
 - ราชภิเษก หมายถึง พระราชพิธีในการขึ้นเสวยราชสมบัติ
 - กรองราชสมบัติ หมายถึง กรองเมืองเป็นพระเจ้าแผ่นดิน
 5. ให้นักเรียนหัดอ่านคำยาก และสรุปเรื่องวกลงในสมุด
 6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 1 โดยตอบคำถามเกี่ยวกับวันจักรมงคล
- ### วันเพ็ญมงคลจรคพระนังคัล ตอน 2 ชั่วโมง (คือชั่วโมงที่ 9-10)

1. จัดป้ายนิเทศ แสดงพิธีการของวันเพ็ญมงคล
2. นำภาพพิธีจรคพระนังคัลมาให้นักเรียนดู
3. สนทนาถึงประสมการณ์ต่างๆ ที่นักเรียนได้พบเห็นมาเกี่ยวกับพระราชพิธีเพ็ญมงคล และการประกอบพิธีพวงกนไทย
4. ครูนำภาพอุปกรณ์การทำนาแก่ละอุนนิคมมาอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ
5. ครูให้นักเรียนวาดภาพอุปกรณ์การทำนา และอธิบายวิธีใช้ประกอบด้วย
6. ครูอธิบายความสำคัญของวันเพ็ญมงคลจรคพระนังคัล
7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ตอบคำถามเกี่ยวกับวันเพ็ญมงคลจรคพระนังคัล

วันวิสาขบูชา สอน 2 ชั่วโมง (กี่ ชั่วโมงที่ 11-12)

1. ให้นำภาพพุทธประวัติ ตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาให้นักเรียนดู และอธิบายถึงความสำคัญของวันนี้
2. ครูซักถามถึงภาพที่ให้นักเรียนดู และซักถามถึงการเกิด การตาย ของมนุษย์ปุถุชนธรรมดา เพื่อเปรียบเทียบกับ การประสูติ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้า พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ
3. ให้นักเรียนร้องเพลงวันวิสาขบูชา
4. ให้นักเรียนเรียงความเรื่องวันวิสาขบูชา
5. ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรื่องวันสำคัญของเราเพิ่มเติม
6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 3 เกี่ยวกับวันวิสาขบูชา

วันอาสาฬหบูชา สอน 2 ชั่วโมง (กี่ ชั่วโมงที่ 42-43)

1. จัดป้ายนิเทศหน้าชั้น เรื่องวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา ภาพต่างๆ ในการจัด มีภาพปฐมเทศนา ภาพเขานาค ภาพเวียงเทียนวันเข้าพรรษา ฯลฯ
2. ครูสนทนาซักถามกับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของวันอาสาฬหบูชา
3. จัดให้นักเรียนมีการประกวดปาฐกถาเกี่ยวกับวันนี้
4. จัดนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในวันอาสาฬหบูชา
5. ให้นักเรียนแสดงการกราบพระ โดยครูสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง
6. ให้นักเรียนร้องเพลงวันอาสาฬหบูชา
7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4 เกี่ยวกับวันอาสาฬหบูชา

วันเข้าพรรษา สอน 2 ชั่วโมง (กี่ ชั่วโมงที่ 44-45)

1. นำภาพการแห่เทียน และการมวนเทียนมาให้นักเรียนดู
2. ครูสนทนาซักถามนักเรียน เกี่ยวกับเรื่อง การมวนเทียน การแห่เทียนเข้าพรรษา และการทำเทียนเข้าพรรษาเป็นต้น

3. ครูอธิบายให้นักเรียนเห็นว่า การรูดแรมไปในฤดูฝนนี้ อาจเกิดอันตรายจากสัตว์ และอาจเหยียบย่ำก้นขาของชาวบ้านได้

4. ครูอธิบายประวัติการรูดของคนไทย

5. ครูและนักเรียนช่วยกันจัดดอกไม้แห้ง และคอบางเทียนเข้าพรรษา เพื่อช่วยกันจัดนิทรรศการวันเข้าพรรษาในห้องเรียน

6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป และจัดบันทึก

7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 เกี่ยวกับวันเข้าพรรษา

วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ส่วน 2 ชั่วโมง (คือชั่วโมงที่ 73-74)

1. ครูนำภาพพระบรมฉายาลักษณ์ พระบรมราชินีนาถ และภาพ เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์มาให้นักเรียนดู

2. ครูและนักเรียนสนทนากันถึงความสำคัญของวันนี้

3. แบ่งให้นักเรียนช่วยกันทำกิจกรรมคือ

– การเขียนคำถวายพระพร

– ให้นักเรียนถนกว่าพระราชกรณียกิจของพระองค์

– จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวันเฉลิมพระชนมพรรษา

– จัดทำสมุดภาพพระราชกรณียกิจของพระองค์

4. ให้นักเรียนแสดงผลงานแต่ละหมู่

5. ครูและนักเรียน ช่วยกันสรุปเรื่องเพื่อวางลงสมุด

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6 เกี่ยวกับวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินี

ภาคผนวก

การกำหนดชั่วโมงเรียน

เรื่องวันหยุดตามเทศกาล และวันสำคัญนั้น กำหนดให้เรียนก่อนหน้าถึงวันนั้นๆ ตามสมควร แต่ถ้ามียุติเหตุระหว่างปีภาค การระงับวันนั้น ๆ มาฝึกสอนก่อนและหลังวันสำคัญนั้นๆ ตามสมควรที่เหมาะสม

อธิบายคำศัพท์

1. ฉัตร หมายถึง เกรว่องสูงทำเป็นชั้นๆ ใจสำหรับปักเป็นเกียรติยศ
2. ฉัตรมงคล หมายถึง พระราชพิธีฉลองพระเศวตฉัตร
3. ราชาภิเษก หมายถึง กรองเมืองเป็นพระเจ้าแผ่นดิน

เพลงวิสาขบูชา

วิสาขบูชา	นี่เป็นวันสำคัญ	ชาวพุทธทราบเป็นวัน	พระพุทธเจ้าประสูติท่านดี
วันเริ่มตรัสรู้	และเสด็จสูนิพพาน	เกียรติยศไพศาล	ช้านานตลอดเวลา
วิสาขบูชา	น้อมวันทาพุทธองค์	โดยพร้อมใจกันว่า	หมุนนำศาสนา
เคื่อนท้าวเพ็ญพอง	แสงเคื่อนมองส่องนภา	ดูท่าศา	ฉายพระธรรมประจำทุกกาล
เหล่าชาวพุทธ	วิกรรหยุดอยู่เฉย	ช่วยกันเฝ	แผ่พระธรรมทั่วสถาน
สร้างผลบุญ	เกื้อกูลแก่สุขทรทาน	เป็นที่รู้พุทธกาล	ผ่านยุคเชียวเป็นหลักชัย
วิสาขบูชา	น้อมวันทาพุทธองค์	โดยพร้อมใจใจจูน	พุทธท่าสมัคคอกสมัย
ประกอบกิจการ	ผลจะเพ็ญสุดเสรีใจ	แต่เมตตาไป	พร้อมใจธรรมประจำ
			นิรันดร

เพลงวันอาสาฬหบูชา

เดือนแปดขึ้นสิบห้าค่ำประจำปี เพื่อกิจอาสาฬหบูชา พระพุทธองค์ทรงแสดง
ปฐมเทศนา แก่ปัญจวัคคีย์ ที่ป่ามฤกทายวัน เหตุการณ์ในวันนี้ เป็นที่ปีความสำคัญคือ
เป็นวันบังพระพุทธรูปสามมี พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ครบองค์มา รวมเป็นพระรัตนตรัย
ช่วยชาวประชาให้ร่มเย็น

วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบฝึกหัดสำหรับนักเรียน

แบบฝึกหัดที่ 1

วันฉัตรมงคล

วันฉัตรมงคล คือ วันคล้ายวันที่พระมหากษัตริย์ ทรงทำพิธีราชาภิเษกขึ้นครองราชสมบัติ ต่อจากพระมหากษัตริย์องค์ก่อน วันฉัตรมงคลจะไม่ตรงกับทุกรัชกาล สิ้นสุดแล้ว แต่พระมหากษัตริย์พระองค์ใด ทรงทำพิธีราชาภิเษกในวันใด ก็ถือวันนั้นเป็นวันฉัตรมงคล เช่น ในปัจจุบันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ ตรงกับวันที่ 5 พฤษภาคม ดังนั้น วันดังกล่าวนี้ จึงเป็นวันฉัตรมงคล

ในวันนี้ ราชการ และโรงเรียนหยุด 1 วัน ตามสถานที่ราชการ และอาคารบ้านเรือน ควรประดับธงชาติ เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระองค์

คำถาม

1. วันฉัตรมงคลในปัจจุบัน ตรงกับวันที่เท่าไร เกือบอะไร และมีความสำคัญอย่างไร ?
2. ในวันฉัตรมงคลนี้ เราควรจะทำอะไร และหาไม่จึงต้องทำเช่นนั้น ?
3. จงให้ความหมายของคำต่อไปนี้
ก. ราชาภิเษก ข. ครองราชสมบัติ ค. ฉัตรมงคล
4. เหตุใดวันฉัตรมงคล จึงไม่ตรงกับทุกรัชกาล ?
5. วันปิดภาคปลายของนักเรียน ตรงกับวันฉัตรมงคลหรือเปล่า ถ้าไม่ตรงทางโรงเรียนจะหยุดเรียนหรือไม่ และถ้าหยุด จะหยุดกี่วัน หรือถ้าไม่หยุด นักเรียนจะมาทำอะไรที่โรงเรียน ?

แบบฝึกหัดที่ 2

วันพีชมงคลจรดพระนังคัล

วันพีชมงคลจรดพระนังคัล เป็นพระราชพิธีที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ กระทำเพื่อเป็นสวัสดิมงคลแก่การกสิกรรมของประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทย การประกอบอาชีพหลักของคนไทยส่วนมาก คือ การปลูกข้าว หรือทำนา และความเชื่อถือของคนไทยสมัยโบราณเกี่ยวกับการทำนาว่า มีแม่โพสพ ซึ่งจะต้องทำพิธีรับขวัญข้าว เมื่อข้าวแตกรวง หรือเมื่อถึงฤดูกาลทำนา พระมหากษัตริย์ไทยจะทรงจรดพระนังคัลแดกนาขวัญ ที่ท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 7 พฤษภาคม ของทุกปี เพื่อเป็นการเริ่มต้นของการทำนาในทศวรรษ ก่อให้เกิดผลทางค่านจิตใจ ว่าปีนั้นๆการปลูกข้าวจะได้ผลดี เพราะพระเจ้าแผ่นดินได้ทรงกระทำพิธีสวัสดิมงคลแก่การทำนาในปีนั้นๆแล้ว

ในวันพีชมงคลนี้ ทางราชการ และโรงเรียนหยุด 1 วัน ตามสถานที่ราชการ และอาคารบ้านเรือนควรประดับธงชาติ

คำชี้แจง

จงพิจารณาว่า ข้อความต่อไปนี้ถูกต้องหรือไม่ โปรดเขียนเครื่องหมายให้ตรงกับข้อความที่แสดงว่าถูก หรือไม่ถูก

	<u>ถูก</u>	<u>ไม่ถูก</u>
1. วันพีชมงคลจรดพระนังคัล เป็นวันพระราชพิธีที่มีมานานแล้ว	_____	_____
2. การทำนา เป็นอาชีพหลักของคนไทยส่วนมาก	_____	_____
3. ชาวนาไทยสมัยโบราณ มีความเชื่อในเรื่องแม่โพสพ	_____	_____
4. การทำพิธีพีชมงคลจรดพระนังคัล กระทำเพื่อเป็นสวัสดิมงคลแก่การทำนาของประเทศ	_____	_____
5. วันที่ 7 พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันพีชมงคลของไทย	_____	_____
6. ในต้นฤดูฝน ชาวนาจะเริ่มไถที่ดิน และหว่านข้าวเพื่อทำนา	_____	_____

ถูก ไม่ถูก

7. พระมหากษัตริย์ไทย ต้องการบำรุงขวัญแก่ชาวนาไทย
จึงทรงกระทำพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลชั้นที่ของสนามหลวง _____
8. สถานที่ราชการ และอาคารบ้านเรือน ควรปลูกต้นไม้ใน
วันพืชมงคล _____

แบบฝึกหัดที่ 3

วันวิสาขบูชา

วันวิสาขบูชา เป็นวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันเพ็ญ หรือวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ถ้าปีใดมีเดือน 8 สองหน ก็ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 7

เพื่อเป็นการแสดงความเคารพ และระลึกถึงพระพุทธคุณ ในวันนี้ควรจะไปทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ และเวียนเทียนที่วัด ทำจิตใจให้ผ่องใส ไม่ควรคิดถึงเรื่องที่ไม่ดี อันจะนำให้เศร้าหมองใจ

ในวันนี้ ราชการ และโรงเรียนหยุด 1 วัน ตามสถานที่ราชการ และโรงเรียน ควรประดับธงชาติ หรือประดับธงชาติ กับธงธรรมจักร

คำชี้แจง

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ โดยวงกลมล้อมรอบอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. วันวิสาขบูชา ตรงกับวันอะไร ?

ก. วันเพ็ญเดือน 8

ข. วันเพ็ญเดือน 7 ถ้าปีใดมีเดือน 8

ค. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8

สองหน

ง. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ถ้าปีใดมี

เดือน 8 สองหน

2. วันวิสาขบูชา มีความสำคัญอย่างไร ?

ก. เป็นวันประสูติของพระพุทธเจ้า

ข. เป็นวันตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

ค. เป็นวันปรินิพพานของพระ-
พุทธเจ้า

ง. ถูกทุกข้อ

3. ประสูติ หมายถึงอะไร ?

ก. เกิด

ข. แก่

ค. เจ็บ

ง. ตาย

4. ปรินิพพาน หมายถึงอะไร ?

ก. เกิด

ข. แก่

ค. เจ็บ

ง. ตาย

5. เราควรจะทำอะไร ในวันวิสาขบูชา ?

ก. ไปคุยกับพระที่วัด

ข. ไปดูหนังที่ตลาด

ค. ไปทำบุญอุทิศบาตร หิ้งเทศน์

ง. ถูกทุกข้อ

แบบฝึกหัดที่ 4

วันอาสาฬหบูชา

วันอาสาฬหบูชา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 หรือก่อนวันเข้าพรรษา 1 วัน เป็นวันที่พระพุทธเจ้าได้แสดงปฐมเทศนาแก่มัญจวิคคีย์ ซึ่งออกบวชตามพระพุทธเจ้า เราจึงถือว่า เป็นวันที่ทำให้พระรัตนตรัยมีครบองค์ 3 คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์

สิ่งที่ควรปฏิบัติในวันนี้คือ เราควรไปทำบุญตักบาตรที่วัด เพื่อระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ในวันที่ทางราชการ และโรงเรียนหยุด 1 วัน ตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือนจะประดับธงชาติ หรืออาจประดับธงธรรมจักรด้วยก็ได้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกข้อความที่ถูกต้องตามข้อความที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับข้อความทางซ้ายมือมากที่สุด โดยเขียนอักษรหน้าข้อความเติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือเท่านั้น

- ตัวอย่าง ..ข.. 1. วันอาสาฬหบูชา ตรงกับวันใด ?
2. วันอาสาฬหบูชา มีความสำคัญอย่างไร ?	ก. วันอาสาฬหบูชา
3. พระรัตนตรัย หมายถึงอะไร ?	ข. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
4. อาสาฬห แปลว่าอะไร ?	ค. เดือน 8
5. เราควรปฏิบัติอย่างไร ในวันอาสาฬหบูชา ?	ง. ทำบุญตักบาตรที่วัด
6. ในวันอาสาฬหบูชา โรงเรียนหยุดกี่วัน ?	จ. ธงชาติ หรือธงธรรมจักร
7. อาคารบ้านเรือนควรประดับด้วยอะไรในวันอาสาฬหบูชา ?	ฉ. 1 วัน
8. ธงธรรมจักรจะใช้ในวันสำคัญเกี่ยวกับอะไร ?	ช. ศาสนาพุทธ
9. ใครที่ออกบวชตามพระพุทธเจ้า	ช. มัญจวิคคีย์
10. วันอะไร ที่ทำให้พระรัตนตรัยมีครบบริบูรณ์	ญ. พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
	ฎ. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าแสดงปฐมเทศนาแก่มัญจวิคคีย์

แบบฝึกหัดที่ 5

วันเข้าพรรษา

วันเข้าพรรษา ตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถ้าปีใดมีเดือน 8 สองหน วันเข้าพรรษาก็เลื่อนไปเป็นวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 หลัง หลังจากวันเข้าพรรษาแล้ว พระสงฆ์จะต้องอยู่ประจำวัด จะไปค้างคืนที่ไหนไม่ได้ จนกระทั่งถึงวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 เป็นเวลา 3 เดือน เพราะในเทศกาลเข้าพรรษานั้น เป็นฤดูฝน ชาวกล้าในนา กำลังงอกงาม พระสงฆ์อาจจะไปเหยียบย่ำพืชพันธุ์เหล่านั้นให้เสียหายได้ พระพุทธเจ้า จึงทรงออกพระเบิบบให้พระสงฆ์อยู่เป็นที่ เป็นเวลา 3 เดือน

ในเทศกาลนี้ คนไทยนิยมทำสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. บวชนาค เพื่อให้พระบวชใหม่ได้อยู่ประจำที่ และได้ศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนา
 2. หลอเทียน เพื่อให้พระสงฆ์ใช้จุดในโบสถ์เป็นพุทธบูชา เวลาพระสงฆ์สวดมนต์
 3. ถวายผ้าอาบน้ำฝน และเครื่องใช้ที่จำเป็นแก่พระสงฆ์ เพื่อรักษาประเพณีไว้
- ในวันนี้ ทางราชการ และโรงเรียนหยุด 1 วัน เพื่อให้ประชาชนไปทำบุญที่วัด และนำของใจต่างๆไปถวายแก่พระสงฆ์ นอกจากนี้ ตามสถานที่ราชการ และอาคารบ้านเรือน ควรประดับธงชาติ หรือประดับธงชาติ กับธงธรรมจักร

คำชี้แจง

จงเติมคำ หรือข้อความลงในช่องว่างต่อไปนี้ ให้ถูกต้องสมบูรณ์

1. วันเข้าพรรษา จะเป็นวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 หลัง ถ้าปีใดมี
 2. ในเทศกาลเข้าพรรษา พระสงฆ์จะต้องอยู่เป็นเวลา 3 เดือน
 3. หลังจากวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 แล้ว พระสงฆ์จะไป
 4. พระพุทธเจ้าให้พระสงฆ์อยู่เป็นที่เป็นเวลา 3 เดือน เพื่อ
-

5. ในระหว่างเทศกาลเข้าพรรษา นักเรียนควรไปและนำ
ของใช้ เช่นไปถวาย
6. การบวชนาถในเทศกาลเข้าพรรษา เพื่อ
7. เวลาพระสงฆ์สวดมนต์ในโบสถ์ จะจุดเป็น
8. การถวายผ้าอาบน้ำฝน นิยมทำ

4. การตกแต่งโคมไฟอย่างสวยงามนั้น ควรกระทำในเวลาใด ?

ก. กลางวัน

ข. กลางคืน

ค. เพียงวัน

ง. เมื่อฝนตกหนัก

5. การกระทำในข้อใด ที่ถือว่าเป็นการนำเพื่อสาธารณประโยชน์ ?

ก. การปลูกบ้านเพื่ออยู่อาศัยเอง

ข. การขายสินค้าควรวราคาแพงๆ

ค. การสร้างถนนให้ประชาชนใช้

ง. การสร้างรั้วรอบบ้านเพื่อป้องกัน

ชรัมย